روزاني
سنڌيار
سکر
ايڈيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد 02) چنڇر 17 جون 2023ع بمطابق 27 ذوالقعد 1444ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 23

اسحاق ڈارجا پير ڪيندڙن کي پارٽي ۾ رهڻ جو ڪو حق ناهي: وزيراعظم

مان جنرل ڪائونسل جو اجلاس ڪيترائي ڀيرا ملتوي ڪرايو، چوته مان ان انتظار ۾ هيس ته نواز شريف پاڪستان ايندو ۽ مان اها ذميواري سنڊس حوالي ڪندس: شهباز شريف

چوندن جي تلوار ٽنگيل هئي تنهن ڪري اجلاس گهرائڻو پيو، هيءَ جيڪا پڳ توهان مون کي پارائي آهي

اها نواز شريف جي امانت آهي ۽ جڏهن نواز شريف ايندو ته پارٽي صدارت سنڊس حوالي ڪندس

نواز شريف پاڪستان جي ترقي جو معمار آهي، دعا آهي ته نواز شريف اچي ۽ چوندو وڙهي، چوٽون پيرو ملڪ جو وزيراعظم چوندجي

اسحاق ڊار ملڪي معيشت جي بهتري لاءِ رات ڏينهن محنت ڪري رهيو آهي، اسان جي پارٽي سياست نه رياست بچائي

بجيٽ ۾ سرڪاري ملازمن جي پگهارن ۾ 35 سيڪڙو واڌو ڏيڻو فيصلو هو، آءِ ايم ايف ۾ اڃ به اسان جا سڳ ڦاٽل آهن

وزيراعظم شهباز شريف چيو ته مان جنرل ڪائونسل جو اجلاس ڪيترائي ڀيرا ملتوي ڪرايو، چوته مان ان انتظار ۾ هيس ته نواز شريف پاڪستان ايندو ۽ مان اها ذميواري سنڊس حوالي ڪندس: شهباز شريف

پارٽي ۾ رهڻ جو ڪو حق ناهي، جنرل ڪائونسل اجلاس سان خطاب ڪندي

اسلام آباد(ڀ ر) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته اسحاق ڊارجا پير ڪيندڙن کي

طوفان پارٽي گجرات سان ٽڪرائجي ويو، سنڌ تان خطرو ٽري ويو

سامونڊي طوفان ۾پر جواڻ پارٽي علاقي گجرات جي ساحلي علاقن سان مڪمل طور ٽڪرائجي چڪو آهي: اين ڊي ايم اي

انتهائي شديد طوفان ڪمزور ٿيڻ بعد هاڻي سائڪلونڪ طوفان ۾ تبديل ٿي ويو آهي، ڊپريشن ۾ تبديل ٿي ويندو

طوفان ڪيٽي بندر کان 200 ڪلوميٽر پري ٿي ويو آهي، طوفان ڪٽو کان 180 ۽ ڪراچي کان 270 ڪلوميٽر پري ٿي چڪو آهي

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف سان پي ڊي ايم سربراهه مولانا فضل الرحمان ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪراچي (ڀ ر) طوفان پارٽي گجرات سان ٽڪرائجي ويو، سنڌ تان خطرو ٽري ويو، اين ڊي ايم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

آصف علي زرداري جو دبئي ۾ اڪ جو آپريشن ڪامياب

ڪراچي (ڀ ر) اڳوڻي صدر آصف علي زرداري جو دبئي ۾ اڪ جو آپريشن ڪامياب رهيس ترجمان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

ناهلي جو مدو پنج سال: سينيٽ ۾ اليڪشن ايڪٽ ۾ ترميمن وارو بل منظور

سزا پذايل شخص فيصلي واري ڏينهن کان رڳو 5 سالن لاءِ نااهل ٿيندو

واڳيل شخص پارليامينٽ يا صوبائي اسيمبلي جو ميمبر ٿيڻ جو اهل هوندو

سينيٽ اليڪشن ايڪٽ ۾ ترميمن واري بل جي اڪثريتي راءِ سان منظوري ڏني ڇڏي

اسلام آباد (ڀ ر) سزا جو تعين نه هڻڻ جي صورت ۾ نااهلي پنج سالن کان وڌيڪ نه هوندي، سزا پذايل شخص فيصلي واري ڏينهن کان رڳو 5 سالن لاءِ نااهل ٿيندو، واڳيل شخص پارليامينٽ يا صوبائي اسيمبلي جو ميمبر ٿيڻ جو اهل هوندو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

الله جو فضل آهي، اسان سامونڊي طوفان جي تباهڪارين کان بچي ويا آهيون: شيري رحمان

سجاول ۾ متاثرن جي واپسي ۾ ڪجهه وقت لڳي سگهي ٿو، آبادي وڌي وئي آهي، اسان ڪٽي ڪٽي پهچون.؟

سنڌ ۾ ٻيڙجواڻ ٻين طوفانن جي پيٽ ۾ گهٽي وقت تائين رهيو، جڏهن ته سنڌن ۾ گرمي پد وڌڻ به طوفان جو هڪ سبب آهي

ڪوشش آهي ته متاثرن کي جلد پنهنجن اباڻن علاقن ڏانهن واپس پهچايون، پر ان ۾ وقت لڳندو

اسلام آباد: ماحولياتي تبديلي بابت وفاقي وزير شيري رحمان تقريب کي خطاب ڪري رهي آهي

اسلام آباد (ڀ ر) ماحولياتي تبديلي بابت وفاقي وزير شيري رحمان چيو آهي ته الله جو فضل آهي، اسان سامونڊي طوفان جي تباهڪارين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

طوفان جا خطرا ختم، ڪراچي ۾ تعليمي سرگرميون بحال ڪرڻ جي اجازت

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ طوفان جا خطرا ختم ٿيندي ئي ڪشنر شهر ۾ معمول جون سرگرميون /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

آءِ ايم ايف کي وفاقي بجيٽ تي خدشا، ڪاروباري برادري پاران ڳڻتي جو اظهار

وزيراعظم جي اميدن جي ابتڙ عالمي اداري سان پاڪستان جا لاڳاپا بهتر ٿيڻ بدران ڏکيا ٿي رهيا آهن: ميان زاهد حسين

حڪومت درآمدات کي محدود ڪري ڪرنٽ اڪائونٽ ڊيفيسٽ کي في الحال ڪنٽرول ڪري ورتو آهي

هن سال پاڪستان کي 20 ارب ڊالر جا قرض واپس يا رول اوور ڪرڻا آهن

ڪراچي (ڀ ر) نيشنل بزنس گروپ پاڪستان جي چيئرمين، پاڪستان بزنس مين اينڈ انٽليڪچوئلز فورم ۽ آل ڪراچي انڊسٽريل الائنس جي صدر ۽ اڳوڻي صوبائي وزير ميان زاهد حسين جيڪو آهي ته آءِ ايم ايف واقي بجيٽ تي پنهنجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

9 مئي جي واقعن ۾ پي ٽي آءِ سياسي طور تي مري وئي: فردوس عاشق اعوان

مان 2 سال سياست کان پري رهيس، پارٽي ۽ چيئرمين جنهن بيان سان هلي رهيا هئا، ان سان گڏ بيهڻ نه ٿي چاهيو

جڏهن بندوق جو رخ پاڪ فوج ڏانهن ڪيو ته مون کي خاموش رهڻو پيو ۽ پاسي تي ويهڻو پيو

ملڪ ۾ معاشي ۽ سياسي عدم استحڪام ۽ هڪ ٻئي لاءِ نفرت آهي، 9 مئي جي واقعن ۾ شهيدن جي يادگارن جي بي حرمتي ڪئي وئي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) استحڪام پاڪستان پارٽي جي آگاهه فردوس عاشق اعوان جو چوڻ آهي ته 9 مئي جي واقعن ۾ پي ٽي آءِ سياسي طور تي مري وئي ۽ نشين پارٽي خواجه آصف يونيورسٽيز جي وائيس چانسلرز کي ڊاڙيل چوڻ تي معافي وئي ڇڏي

اسلام آباد: استحڪام پاڪستان پارٽي جي آگاهه فردوس عاشق اعوان ميڊيا سان گڏجاڻي رهي آهي

اسلام آباد (ڀ ر) دفاع واري وزير خواجه آصف يونيورسٽيز جي وائيس چانسلرز کي ڊاڙيل چوڻ تي معافي وئي ڇڏي آهي، قومي اسيمبلي جي اجلاس ۾ گڏجاڻيندي وفاقي وزير چيو ته مون 2 ڏينهن اڳ وائيس چانسلرز لاءِ نامناسب لفظ استعمال ڪيا هئا، انهن تي معذرت ڪيان ٿس خواجه آصف 2 ڏينهن اڳ ايوان ۾ گڏجاڻيندي چيو هو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

ڪراچي ۾ لوڊشيڊنگ بل ادا ڪندڙن سان ظلم آهي: خرم دستگير

وزيراعظم بنا دير 100 ايم ايم سي ايف ڊي گئس ڊيٽ جي هدايت ڪئي آهي

ڪراچي ۾ لوڊشيڊنگ بجلي جي نظام جون خرابيون نه آهن ڪراچي کي ٽيرف ڊيفريشنل سبسڊي ڏني پئي وڃي

هلندڙ سال بجلي لاءِ ڪراچي کي 171 ارب روپيا سبسڊي ڏني ويندي سڄي ملڪ لاءِ 151 ارب روپيا سبسڊي ڏني پئي وڃي

ڪراچي (رپورٽر) پاڻي ۽ بجلي واري وفاقي وزير خرم دستگير خان چيو آهي ته ڪراچي ۾ لوڊشيڊنگ بل ادا ڪندڙن سان ظلم آهي، صحافين سان گڏجاڻيندي وفاقي وزير چيو ته هلندڙ سال ڪراچي کي بجلي لاءِ 171 ارب روپيا سبسڊي ڏني ويندي سائڪلون سبب کي اليڪٽرڪ کي آر ايل اين جي جي روانگي ۾ رڪاوٽ ٿي آهي هن چيو ته طوفان جا اثر گهٽ ڪان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

چيف سيڪريٽري سنڌ ڊاڪٽر محمد سهيل راجپوت سان گڏيل قومن جي وفد جي ملاقات

ملاقات ۾ سامونڊي طوفان ۽ 2022 ۾ٻڌ متاثرن جي بحالي بابت خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

سامونڊي طوفان سبب 82 هزار ماڻهن کي محفوظ جڳهن تي منتقل ڪيو ويو: ڊاڪٽر سهيل راجپوت

امپليمينٽيشن پارٽنرز پاران گهرن جي تعمير ۾ ماڻهن کي سهڪار فراهم ڪري رهيو آهي ته جيئن اهڙا گهر تعمير ڪيا رڃن

ڪراچي (رپورٽر) چيف سيڪريٽري سنڌ ڊاڪٽر محمد سهيل راجپوت سان گڏيل قومن جي انساني همدردي جي ڪوآرڊينيٽر جولين هارنيس جي سربراهي ۾ 4 رڪني وفد ملاقات ڪئي، گڏجاڻي ۾ سامونڊي طوفان ۾پر جواڻ 2022 ۾ٻڌ متاثرن جي بحالي لاءِ ڪيل قدمن ۽ سندن ڪوششن جي ساراهه ڪئي

ڪراچي: چيف سيڪريٽري سنڌ ڊاڪٽر محمد سهيل راجپوت سان گڏيل قومن جي وفد جي ملاقات ڪندي

ارجنا رانا تنگا شهيد، بينظير ڀٽو کي عظيم شخصيت قرار ڏني ڇڏيو

ڪولمبو (ڀ ر) سال 1996ع ۾ سريلنڪا کي عالمي چيمپيئن بڻائيندڙ اڳوڻي ڪپتان ارجنا رانا تنگا پاڪستان جي اڳوڻي وزيراعظم بينظير ڀٽو کي عظيم عورت شخصيت قرار ڏني ڇڏيو، بين الصوبائي رابطن واري وفاقي وزير احسان مزاري سريلنڪا جي راندين واري وزير ۽ اسپورٽس ڪائونسل جي سربراهه ۽ اڳوڻي ڪپتان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ڪنهن جي پي ۽ ۾ دم ناهي ته سنڌين کي ڪراچي اچڻ کان روڪي: شرجيل ميمڻ

ميان ٽوته ڪراچي ۾ اسٽريٽ ڪرائم آهي پر ڪراچي ۾ هڙتالون ناهن ٿيندیون، پوري بند لاش ناهن ملندا، گاڏيون ناهن سڙندیون، پٽو ناهي ورتو ويندو

مڪاني چونڊون ٿي رهيون هيون، ايم ڪيو ايم کي ڪنهن چيو هو ته مڪاني چونڊن جو بائيڪاٽ ڪيو، اسان ايم ڪيو ايم کي نه چيو هو ته بائيڪاٽ ڪيو

مردم شماري تي سڀ کان اڳ وڌي وزير اعتراض ڪيو، سنڊس ذاتي دلچسپي سان مردم شماري وڌي آهي، اسان جي دوستن کي خبر ئي نه هئي ته مردم شماري ڪيئن ٿي رهي آهي

مون سان گڏ هلو، مان توهان کي ڏيکاريان ٿو ته ڪيترين بسون هلي رهيون آهن، ريڊ لائن به ٺهي رهي آهي، يلو لائن به ٺهي رهي آهي

اربين رپين جي سبسڊي ڏني پئي وڃي، ڪنهن کان پئسا نه پيا ورتا وڃن، گمبٽ اسپتال ۾ مفت ليور ٽرانسپلانٽ ٿي رهيو آهي: صوبائي اسيمبلي ۾ خطاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي اطلاعات ۽ ٽرانسپورٽ واري وزير شرجيل انعام ميمڻ جيو آهي ته ڪراچي سنڌ آهي ۽ سنڌ رهندي، ڪنهن جي پي ۽ ۾ دم ناهي ته اسان کي ڪراچي اچڻ کان روڪي، صوبائي اسيمبلي ۾ خطاب ڪندي شرجيل ميمڻ جيو

مان ٽوته ڪراچي ۾ اسٽريٽ ڪرائم آهي پر ڪراچي ۾ هڙتالون ناهن ٿيندیون، پوري بند لاش ناهن ملندا، گاڏيون ناهن سڙندیون، پٽو ناهي ورتو ويندو، هن چيو ته مڪاني چونڊن ٽي رهيون هيون، ايم ڪيو ايم کي ڪنهن چيو هو ته مڪاني چونڊن جو بائيڪاٽ ڪيو، اسان ايم ڪيو ايم کي نه چيو هو ته بائيڪاٽ ڪيو هٿن پنهنجي مرضي سان بائيڪاٽ ڪيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

پي ٽي آءِ جا ميمبر اغوا ڪرڻ وارو الزام غلط آهي: سعيد غني

جماعت اسلامي ڪراچي جو امير حافظ نعيم الرحمان کوڙ گهالهائي رهيو آهي

پي ٽي آءِ ۾ گروپنگ وڌي عرصي کان هئي، نومئي جي واقعن بعد پي ٽي آءِ وڌيڪ ورهائجي وئي

جماعت اسلامي چاهيو پئي ته زبردستي ووٽ وٺون، فردوس شميم حلف نه کنيو، هو ووٽ ڏيڻ جو حقدار نه هو

ڪراچي (ڀ ر) صوبائي وزير سعيد غني چيو آهي ته پي ٽي آءِ جا ميمبر اغوا ڪرڻ وارو الزام غلط آهي، جماعت اسلامي ڪراچي جو امير حافظ نعيم الرحمان کوڙ گهالهائي رهيو آهي، هن چيو ته پي ٽي آءِ گروپنگ وڌي عرصي کان هئي، نومئي جي واقعن بعد پي ٽي آءِ وڌيڪ ورهائجي وئي، ڪراچي ۾ ميڊيا سان گهالهائيندي سعيد غني چيو ته جماعت اسلامي چاهيو پئي ته زبردستي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڪراچي: صوبائي وزير سعيد غني پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

ڪراچي وارن لاءِ بجلي سستي ٿي وئي

ڪي اليڪٽرڪ صارفين لاءِ بجلي 5 پئسا في يونٽ سستي ڪئي وئي

ڪي اليڪٽرڪ بجلي جي قيمت ۾ 49 پئسا في يونٽ گهٽائڻ جي درخواست ڪئي هئي: نوٽيفڪيشن

اسلام آباد (ڀ ر) ڪي اليڪٽرڪ صارفين لاءِ بجلي جي قيمت ۾ معمولي گهٽتائي ڪئي وئي، ڪي اليڪٽرڪ صارفين لاءِ بجلي 5 پئسا في /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

لطيف کوسا جي گهر تي فائرنگ، ڊرائيور زخمي

اڳوڻي گورنر جي گهر تي رات دير سان اڻڄاتل هٿياربندن فائرنگ ڪئي

فائرنگ جي نتيجي ۾ سندس ڊرائيور زخمي ٿي پيو، جڏهن ته فائرنگ ڪندڙ فرار ٿي ويا

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پنجاب جي اڳوڻي گورنر لطيف کوسا جي گهر تي نامعلوم ماڻهن جي فائرنگ سبب سندس ڊرائيور زخمي ٿي پيو لاهور /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

لاهور: پنجاب جي اڳوڻي گورنر لطيف کوسا جي گهر تي نامعلوم ماڻهن جي فائرنگ بعد اهلڪار بيلڻ آهن

عمرڪوٽ: ٻن ڏينهن کان هلندڙ برسات وڌيڪ تيز ٿي وئي

شهري پنهنجي مدد پاڻ تحت محفوظ هنڌن ڏانهن لڏپلاڻ ٿي مجبور

ٻن ڏينهن ۾ 122 ملي ميٽر برسات رڪارڊ ڪئي وئي

عمرڪوٽ (رپورٽر) عمرڪوٽ ۾ گذريل ڏينهن کان برسات جو سلسلو جاري آهي، شهري پنهنجي مدد پاڻ تحت محفوظ هنڌن ڏانهن لڏپلاڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

عالمي بينڪ جي وفد جي صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ملاقات

اجلاس ۾ ٻيلو لائن بي آر ٽي پروجيڪٽ جي مسئلن ۽ اُنهن جي حل بابت ڳالهيون ڪيون ويون

ٽرانسپورٽ بابت لاڳاپيل عوامي منصوبن کي جلد مڪمل ڪرڻ چاهيون ٿا: شرجيل ميمڻ

ڪراچي: عالمي بينڪ جو وفد اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) عالمي بينڪ جي وفد جي اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري وزير شرجيل انعام ميمڻ سان ملاقات ڪئي، عالمي بينڪ جي وفد جي صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ جي صدارت هيٺ پيلو لائن بي آر ٽي پروجيڪٽ بابت اجلاس ۾ به شرڪت ڪئي، سيڪريٽري ٽرانسپورٽ سليم راجپوت، ايڊيشنل سيڪريٽري ٽرانسپورٽ اٿارٽي ڪمال دايو ۽ عالمي بينڪ پاران ٽاسڪ ٽيم مينيجر لنڊن فلور، پريڪٽس مينيجر جين جنگشن، پروگرام ليڊر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

قردوران شهري کي زخمي ڪندڙ ۾ ڏوهاري گرفتار

پيٽرولنگ تي مقرر پوليس ڏوهارين کي فرار ٿيندي گرفتار ڪري ورتو

ڏوهارين کي گارڊن جي علاقي رمضان گارڊن مان گرفتار ڪيو ويو

ڪراچي (رپورٽر) گارڊن ۾ قردوران شهري کي زخمي ڪري فرار ٿيندڙ ٻه ڏوهاري گرفتار ٿي ويا، ايس ايس پي ستي عارف عزيز مطابق گارڊ ۾ 2 ڏوهاري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

انٽربئنڪ ۾ ڊالر سستو، اوپن مارڪيٽ ۾ مهانگو

انٽر بئنڪ ۾ ڊالر 17 پئسا سستو ٿيڻ بعد 287 رپيا 20 پئسا ٿي ويو

اوپن مارڪيٽ ۾ ڊالر 2 رپيا مهانگو ٿيڻ بعد 297 رپيا مهانگو ٿي ويو

ڪراچي (رپورٽر) انٽر بئنڪ مارڪيٽ ۾ آمريڪي ڊالر اڄ 17 پئسا سستو ٿي ويو، جڏهن ته اوپن مارڪيٽ ۾ ڊالر 2 رپيا مهانگو ٿي ويو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

ڪيمپس ۾ ترسيل ماڻهن جي واپسي انتظاميا جي اجازت سان مشروط

حتمي فيصلو ڪور ڪمانڊر ۽ ڪمشنر سان ملاقات ڪانپوءِ ڪيو ويندو: ڊي سي ٺٽو

ٺٽي جي سامونڊي علاقن مان لڏ پڏ 24 هزار ماڻهن کي ڪڍيو ويو آهي

ڪراچي (ڀ ر) ڏهٽي ڪمشنر ٺٽو غلام فاروق سومرو چيو آهي ته ڪشمين ۾ ترسايل ماڻهن کي واپس سندن گهرن ڏانهن موڪلڻ جو عمل سڀاڻي کان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

چونڊون نه هجن ها پوءِ به اهڙي ئي بجيٽ پيش ڪيون ها: اسحاق ڊار

بجيٽ اسٽريٽيجي ۾ دير جو سبب آءِ ايم ايف سان ڳالهه ٻولهه ۾ دير هئي

آءِ ايم ايف ٻاهرين فنانسنگ جا شرط رکيا، جيڪي پورا ڪري رهيا آهيون، تاڙي ٻنهي هٿن سان وڄندي آهي

سمورا انتظام ڪيا ويا آهن، هڪ گئس پائپ لائن جو 50 ارب ڊالرن جو اثاثو پاڪستان وٽ آهي

اسلام آباد (ڀ ر) نائي وارو وفاقي وزير اسحاق ڊار چيو آهي ته چونڊون نه هجن ها پوءِ به اهڙي ئي بجيٽ پيش ڪيون ها، قومي اسيمبلي جي نائي بابت اسٽينڊنگ ڪميٽي کي بريفنگ ڏيندي اسحاق ڊار چيو ته بجيٽ اسٽريٽيجي ۾ دير جو سبب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

نائي وارو وفاقي وزير اسحاق ڊار

غوثپور: ميراڻي برادري جي ٻن ڏرين ۾ جهيڙو، 3 ڄڻا زخمي

ڪوٽ شاهل خان ۾ ميراڻي برادري جي ٻن ڏرين ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو ٿي پيو

لنيون ۽ سروتا لڳڻ سبب ٻن ٿي ڏرين جا 3 ڄڻا زخمي ٿي پيا

غوثپور (رپورٽر) غوثپور جمال ٽائي جي حد ڪوٽ شاهل خان ۾ ميراڻي برادري جي ٻن ڏرين ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو لنيون ۽ سروتا لڳڻ سبب ٻن ٿي ڏرين جا 3 ڄڻا زخمي ٿي پيا، جڏهن ته زخمين ۾ بلاول ميراڻي، ممتاز علي ميراڻي ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

جيڪب آباد ۾ رسان ڪارنهن تڪرار تان ٻن ڀائرن سميت 3 ڄڻا قتل

صدر ٽائي جي حد ۾ ڪپل اسٽاپ ۾ رسان ڪوٽ سچل ٽالاٽي تي هٿياربندن فائرنگ ڪري ڏني

پوليس اهلڪار غلام مصطفيٰ ٽالاٽي، سندس ڀاءُ غلام قادر ٽالاٽي ۽ امان الله ٽالاٽي قتل ٿي ويا

واقعو ٽالاٽي برادري ۾ پراڻي دشمني سبب پيش آيو، مقتولن جا لاش تحويل ۾ وٺي سول اسپتال منتقل ڪيا ويا آهن: پوليس

جيڪب آباد (رپورٽر) جيڪب آباد ۾ رسان ڪارنهن تڪرار تان ٻن ڀائرن سميت 3 ڄڻا قتل ٿي ويا آهن، پوليس موجب هٿياربندن جي فائرنگ جي نتيجي ۾ پوليس اهلڪار سميت 3 ڄڻا مارجي ويا، صدر ٽائي جي حد ۾ ڪپل اسٽاپ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

اسان جي حڪومت ۾ ماڻهو گهٽ اغوا ٿيا آهن: فريال ٽالپر

جڏهن ڪان پ پ جي حڪومت آئي آهي، تڏهن ڪان ماڻهن جي اغوا جا واقعا رُڪجي ويا آهن

صحت لاءِ اين آءِ سي وي ڊي، ايس آءِ يو ٽي جهڙين اسپتالز ٺاهيون آهن، منهنجي پيٽ جو علاج سنڌ جي اسپتالن مان ٿيو آهي

اسان 15 سالن ۾ جيترا ڪم ڪيا آهن، اِيترا ڪير به ڪري نه سگهيو آهي، تنقيد ڪندڙ باهر نڪري ڏسن ته اسان ڪيترا ڊير ٺاهيا آهن

ڪراچي (رپورٽر) پ پ ايم پي اي فريال ٽالپر چيو آهي ته پيپلز پارٽي جي حڪومت ڪان اڳ سنڌ ۾ سوين ماڻهو اغوا ٿيندا هئا پر جڏهن ڪان پ پ جي حڪومت آئي آهي، تڏهن ڪان ماڻهن جي اغوا جا واقعا رُڪجي ويا آهنسنڊ اسيمبلي ۾ بجيٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

ڪراچي: وفاقي وزير آنجنيئر خرم دستگير پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

موٽر وي تي عورت سان لڄالٽ جي الزام ۾ پوليس انسپيڪٽر گرفتار

سيالڪوٽ (ڀ ر) سيالڪوٽ پوليس نيشنل هاءِ ويز اينڊ موٽر وي پوليس جي هڪ انسپيڪٽر کي موٽر وي تي عورت سان لڄالٽ جي الزام ۾ گرفتار ڪري ورتو، لاهور جي علاقي اپرا جي رهواسيءَ متاثر عورت ڏسڪا پوليس کي ڏانهن ڏيندي چيو ته مان ڪنهن ڪر جي سلسلي ۾ ڏسڪا /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

پارٽي چونڊ، شهباز صدر ۽ مريم سينيئر نائب صدر چونڊجي ويا

اسلام آباد ۾ مسلم ليگ (ن) جي جنرل ڪائونسل جو اجلاس ٿيو، جنهن ۾ اعليٰ قيادت شرڪت ڪئي

جنرل ڪائونسل اجلاس ۾ شرڪت ڪندڙن جي نعرن جو جواب شهباز شريف ۽ مريم نواز هٿ ٻڌي جواب ڏنو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) وزيراعظم شهباز شريف ايندڙ 4 سالن لاءِ مسلم ليگ (ن) جو بنا مقابلي صدر چونڊجي ويو، اسلام آباد ۾ مسلم ليگ (ن) جي جنرل ڪائونسل جو اجلاس ٿيو، جنهن ۾ اعليٰ قيادت شرڪت ڪئي، جنرل ڪائونسل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

لاڪڙا مائنز ۾ ڊيجي ويل ٻن پورهيتن جا لاش هٿ

ڪوئلي ۽ جي ڪوٽائي ۽ دوران پڪ ڪرڻ سبب پورهيت ابرار الحق ۽ سميع الحق پناڻ ڊيجي ويا هئا

دلبر پناڻ کي زخمي حالت ۾ پهرين ڏينهن ڪوئلي کاڻ مان ٻاهر ڪڍيو ويو هو

کاڻ اندر ڊيجي ٻن ساڻ پائرن کي ٻاهر ڪڍڻ لاءِ متامي پورهيتن طوفان گذريل 5 ڏينهن کان امدادي سرگرميون جاري هيون

مائجهند (رپورٽر) لاڪڙا ڪول مائنز جي کاڻ اندر پڪ ڪرڻ سبب ڊيجي ويل 2 پورهيتن جا لاش 5 ڏينهن بعد هٿ آيا آهن لاڪڙا ڪول مائنز ۾ 5 ڏينهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

لاڪڙا مائنز ۾ ڊيجي ويل پورهيت ابرار ۽ سميع الحق

طوفان ختم، ماڻهن جي واپسي شروع، ڊاڪٽي سنڌ جي شهرن ۾ برسات

مختلف علاقن مان لڏي ويل ماڻهون پنهنجي اباڻن ڪکن ڏانهن موٽڻ لڳا

سنڌ ۾ داخل ٿيڻ مهل گهٽ ٿي 95 ڪلوميٽر في ڪلاڪ رهجي ويئي

ڪراچي (رپورٽر) سيٽلائيٽ ذريعي موسمياتي جي مانيٽرنگ واري ويب سائيٽ زوم ارٿ ڊاٽ ڪام مرجب ٻيرجاڻي طوفان ختم ٿي ويو آهي، طوفان جي باقيات سنڌ ۾ 150 ڪلوميٽر جو سفر طئي ڪندي، طوفان کي رڻ ڪڇ جي زميني باقيات /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

شهيد اجمل ساوند ڪيس: ڪچي ۾ پوليس ٽي مارٽر گولا فائر، بکتربند گاڏيون تباهه

ڏاڙيلن پوليس ٽي مارٽر گولا به فائر ڪيا، نتيجي ۾ پوليس جون 3 بکتربند گاڏيون تباهه ٿي ويون

ڪشمور پوليس جي هڪ ٽيم ڪچي ۾ سندرانڊين جي ڳوٺ تي چڙهائي ڪئي ته جوابدارن جديد هٿيارن سان حملو ڪري ڏنو

ڪشمور (رپورٽر) پروفيسر اجمل ساوند جا قاتل گرفتار ڪرڻ لاءِ ڪچي ۾ لشڪر پوليس تي ڏوهارين پاران جديد هٿيارن سان فائرنگ ڪئي وئي آهيڏاڙيلن پوليس تي مارٽر گولا به فائر ڪيا آهن، جنهن جي نتيجي ۾ پوليس جون 3 بکتربند /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

يوسي جهنڊو مشائخ جي ڳوٺ عالم خان شيخ جو اسڪول تباهيءَ ويو

ڳوٺ عالم خان شيخ سميت مختلف ڳوٺن جي اسڪولن ۾ استاد مقرر نه ٿيا

عالم خان شيخ جو اسڪول پوت بنگلو بڻيل ۽ عمارت آثار قديمه جو ڏيک ڏيڻ لڳي

اسڪول ڪاغذن ۾ هلندڙ ڏيکاريل آهي پر ظاهري طور هڪ سال کان بند لڳو پيو آهي:رهواسي

رائيپور (رپورٽر)يوسي جهنڊو مشائخ جي ڳوٽ عالم خان شيخ جو اسڪول تباهيءَ ٿي ويو آين ٽي ايس جي ٽيسٽ ۾ 65 کان وڌيڪ يوسي جهنڊو مشائخ جا استاد پاس ٿيا آهن تهن هوندي به ڳوٺ عالم خان شيخ سميت مختلف ڳوٺن جي اسڪولن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

رائيپور: ڳوٺ عالم خان شيخ جو زبون حال بڻيل اسڪول جو ڏيک

ناروشاه جي بيواهه عورت پاران ڏوهارين خلاف سخت احتجاجي مظاهرو

نوشهرو فيروز (رپورٽ:منظور ملڪ) ناروشاه جي بيواهه عورت پاران ڏوهارين خلاف سخت احتجاجي مظاهرو ڪجهه وقت اڳ ڳوٺ کهڙا جا رهواسي اڄ برادري جا ماڻهو مهمان ٿي آيا جيڪي آسان جي گهر ۾ ڏاڙو هڻي سونا زيور روڪ رقم ۽ بيو سامان کيويا آهن ڪيس ناروشاه ٿاڻي ٿي داخل ڪرايو ڪيس تان هٽ ڪٽڻ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

غوثپور جي تاريخي بابا غريبداس مندر ۾ هندن جي روحاني پيشوا جي جنم ڏينهن جي تقريب

گادي نشين صوفي سنت گرداس رام جو 92 سالہ جنم دن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو

تقريب ۾ هندو برادري جي نوجوانن طرفان اصلاحي ناٽڪ "ڪهاڻي گهر گهر کي" پيش ڪيو ويو

غوثپور (عبدالنبي ملڪ) غوثپور جي قديم ۽ تاريخي بابا غريبداس مندر ۾ هندن جي روحاني پيشوا ۽ مندر جي پنجين گادي نشين صوفي سنت گرداس رام جو 92 سالہ جنم دن وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو مندر ۾ صبح کان ٽي سنڌ جي مختلف شهرن ڪشمور بداڻي بخشاپور ڪنڊڪوٽ ڪرمپور ۽ ڏل کان سرين مرد توڙي عورت عقيدتمندن جي آمد جاري رهي ان موقعي تي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

لاڙڪاڻي فتح ڪول جي ڪاڇ ۾ ڊهڻجي فوت ٿيل 2 پائرن جا لاش کڻيا ويا

ڪي پي ڪي واسي مزدورن جا لاش 5 ڏينهن کان پوءِ پورهيتن پاهر ڪڍي ورتا

بهتر ريسڪيو سسٽم انتظامي نااهلي سبب لاش 5 ڏينهن تائين ڪاڇ ۾ قائل رهيا

مانجهند (رپورٽ:مهراڻ عمراڻي) لاکڙا جي فتح ڪول جي ڪاڇ ۾ 6 ڏينهن اڳ پڪ ڪرڻ سبب فوت ٿيل 2 پائرن جا لاش کڻيا جديد ريسڪيو سسٽم نه هڻڻ سبب ڪي پي ڪي واسي مزدورن جا لاش 5 ڏينهن کان پوءِ پورهيتن پاهر ڪڍي ورتا/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

مورو پوليس جو جواڃي اڏي تي چاپو، 9 جواري گرفتار ڪيس داخل

جوارين ۾ زاهد علي سولنگي شعبان نول طارق علي نول عمران شامل آهن

مورو شهر مان ڏوهن جي پاڙ پٽي پوءِ سڪ جو ساهه کڻندس: محمد حنيف بگٽي

نوشهروفيروز (رپورٽر) مورو پوليس جو جواڃي اڏي تي چاپو 9 جواري گرفتار ڪيس داخل:خلق خدا خوش پيرائتي خبر موجب مورو پوليس جي ڊينگ SHO سجيب الرحمان ناريجو جو پوليس نفري سان مورو شهر ۾ هلندڙ جو جي اڏي تي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

نوشهروفيروز: مورو پوليس پاران گرفتار ڪيل 9 جواري ٻيهر اهن

سنڌ حڪومت وقتائتا قدم کڻندي سنا ڪم ڪيا آهن: سيد مراد علي شاهه

الله تعاليٰ جي ٻاجهه سان خطرو ٽلڻ ڪانپوءِ معمول جي زندگي بحال ٿي رهي آهي

آصف زرداري بلاول ڀٽو جان ۽ مال جي تحفظ لاءِ مسلسل هدايتون ملندين رهيون

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سامونڊي طوفان کي نظر ۾ رکندي محنت ۽ لڳاءَ سان ڪم ڪرڻ تي صوبائي حڪومت/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

شهدادڪوٽ ۾ شهري جدوجهد ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي احتجاجي مظاهرو

شهرين ۽ شهري جدوجهد ايڪشن ڪميٽي اڳواڻ نصير سيلرو، وقار چانڊيو پاران ريلي

7 سالن جي معصوم نياڻي پريا ڪماري کي هٿياربندن پاران اغوا ڪري ويا آهن:مظاهرين

شهدادڪوٽ (شاهد اعوان) شهدادڪوٽ ۾ شهري جدوجهد ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي سکر مان اغوا ٿي ريل معصوم نياڻي پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو. شهرين ۽ شهري جدوجهد ايڪشن ڪميٽي اڳواڻن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

شڪارپور ۾ گرمي شدت اختيار ڪري ويئي، انجمن طلباءِ اسلام طرفان ڪيمپ قائم

انجمن طلباءِ اسلام طرفان ڪيمپ قائم ڪري ڏڏي ملي پاڻيءَ جي سبيل لڳائي ويئي

فضل الله نوراني جي اڳواڻيءَ ۾ شڪارپور جي لکيدر چوڪ تي ڪيمپ قائم ڪئي ويئي

شڪارپور (رپورٽ: عبدالخالق سومرو) شڪارپور ۾ گرمي شدت اختيار ڪري ويئي، انجمن طلباء اسلام طرفان ڪيمپ قائم ڪري ڏڏي ملي پاڻيءَ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

شڪارپور: انجمن طلباءِ اسلام پاران لڳايل پاڻي جي ڪئمپ

ميئر ڪراچي جي چونڊين ۾ مبينا طور تي ڏاندلي ۽ تشدد خلاف بدين ۾ احتجاج

گولاڙچي تلهار ۽ ٻين شهرن ۾ جمعي جي نماز کان پوءِ يوم سياه ملهايو ويو

شفاف چونڊون ڪرائڻ بدران ڏاندلي ۽ تشدد جي زريعي پنهنجو ميئر آندو آهي: اڳواڻ

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) ميئر ڪراچي جي چونڊين ۾ مبينا طور تي ڏاندلي ۽ تشدد ڪرڻ جي خلاف جماعت اسلامي جي طرفان ڪاله بدين شادي لارج گولاڙچي تلهار ۽ ٻين شهرن ۾ جمعي جي نماز کان پوءِ يوم سياه ملهايو ويو هن موقعي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

الخدمت فائونڈيشن مفت صحت تعليم ۾ برابري جا حق ڏيڻ جو يقين رکي ٿي: نظر عباس

مفت ميڊيڪل ڪيمپ لڳائڻ جي روايت هڪ کي برابري ڏيڻ جو اعليٰ مثال آهي:سماجي اڳواڻ

ڪئمپ ۾ ٽي سئو 300 کان وڌيڪ مريضن جو مفت چڪاس ڪري مفت دوائون ڏيڻ ويون آهن

گهوٽڪي (رپورٽ لالچند موٽواڻي) الخدمت فائونڈيشن عوام کي مفت صحت تعليم ۽ برابري جا حق ڏيڻ تي يقين رکي ٿي جنهن ۾ اولين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

گهوٽڪي: سماجي تنظير پاران لڳايل مفت ميڊيڪل ڪئمپ جو ڏيک

ڪشمور درگاهه عاليه پرچوندي شريف ۾ پاڪ فوج جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب

پاڪستان زنده آباد پاڪ فوج زنده آباد جا نعرا لڳائيندي هڏي جو اظهار ڪيو ويو

درگاهه عاليه پرچوندي شريف جي عقيدت مندن علامه مفتي خالد حسين سڪندري شريڪ

ڪشمور(رپورٽ اصغر علي چانڊيو) ڪشمور درگاهه عاليه پرچوندي شريف ۾ پاڪ فوج جي شهيدن جي ياد ۾ سندس پيٽا پيش ڪندي پروگرام ٽي گذريو درگاهه جي عقيدت مندن پاران پاڪستان زنده آباد پاڪ فوج زنده آباد جا نعرا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

هاڻي طوفاني برسات ۽ سمندري طوفان جو خطرو ٽري ويو آهي: عبدالقادر بلوچ

علاقي گجرات طرف وڏي چڪيو آهي ،ملڪ جي حالتن ۾ هاڻي بهتري اچي رهي آهي

عمران حڪومت جي خاتمي سان گڏيل حڪومت ڪافي حد تائين بهرام ڪان بچائي ورتو آهي

تنڍو محمد خان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) شريت پارٽي جي صدر عبدالقادر بلوچ جيو آهي ته ملڪ مان هاڻي طوفاني برسات ۽ سمندري طوفان جو خطرو ٽري ويو آهي جيڪو خطرو هاڻي بهارت جي علاقي گجرات طرف وڏي چڪيو آهي هن جيو ته /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

ڪشمور اندر 37 ليڊي ڊاڪٽريائين گهروينيءَ پگهارون ڪٽڻ لڳيون، اختياريون خاموش

پيرا ميڊيڪل اسٽاف جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي جي اڳواڻن پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

محمد نواز سميجو ضلع چيرمين پمسا ڪشمور اعجاز احمد قاضي ضلع جنرل سيڪٽري پمسا شريڪ

وس وارن آفيسرن کان ته هو گوسڙو 37 ليڊي ڊاڪٽريائين کي ڊيوٽي تي پابند ڪن: اڳواڻن جون ڳالهيون

ڪنڊڪوٽ (رپورٽ:غالب بلوچ) ضلع ڪشمور اندر 37 ليڊي ڊاڪٽريائين آهن جيڪي ڊيوٽي ڪرڻ بجاءِ گهر ويڻي پگهارون کڻڻ لڳيون ڪجه ڊاڪٽريائين باهر ملڪ ۽ ڪجه ڪراچي اندر پرائيويٽ اسپتالن ۾ ڪم ڪرن ٿون ان عمل خلاف/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

سامونڊي طوفان بعد تعلقي شهيد فاضل راهو جي رليف ڪيمپن ۾ سرگرميون تيز

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) سامونڊي طوفان سبب تعلقي شهيد فاضل راهو جي رليف ڪيمپن ۾ موجود ماڻهن ۾ سماجي تنظير هينڊز پاران پيٽ جو صاف پاڻي تينڪر ذريعي هر ڪيمپ تي پهچايو ويو ان موقعي تي هينڊز جي نمائندن عمران حيدر خواجه ۽ زيد سمون ميڊيا سان گڏالهائيندي چيو ته مشڪل وقت ۾ هينڊز/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

ڪنڊڪوٽ: پيرا ميڊيڪل اسٽاف جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي پاران احتجاج ڪير پيو رڄي

گهوٽڪي ۾ ڪڙڻ فقيرن جو احتجاج، سرحد واسي ۽ ساٿين تي حملي ڪرڻ جو الزام

ڪڙڻ فقيرن جي هڪ گروپ ضلع ڪائونسل جي ميمبر شبانه فقير۽ ٻين احتجاج ڪيو

روبينا فقير۽ ٻين پريس ڪلب گهوٽڪي پهچي ڪڙڻ جي ٻئي گروپ خلاف احتجاج ڪيو

گهوٽڪي(رپورٽ لالچند موٽواڻي) گهوٽڪي ۾ ڪڙڻ فقيرن جو احتجاج، سرحد واسي ڏاهڙن فقير ۽ سندس ساٿين تي حملي ڪرڻ جو الزام. ايس ايس پي ڪان جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو. خبرن موجب ڪڙڻ فقيرن جي هڪ گروپ ضلع ڪائونسل جي ميمبر شبانه فقير، ميونسپل ڪميٽي گهوٽڪي جي ميمبر رفيق عرف ليلا فقير، صنر فقير، روبينا فقير۽ ٻين پريس ڪلب گهوٽڪي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

سرحد لنڊي ۽ مائنرواهه ۾ پاڻي جي شديد قلت، فصل سوکڙي جو شڪار، احتجاج

پاڻي جي هٿرادو ڪوٽ سبب لکين ايڪڙ تي مشتمل فصل پاڻي نه ملڻ سبب تباهه ٿي ويو

سليمر لکڻ، رحمان ملهڻ، سومار چنڇرو، الهوڏايو سولنگي، منظور چاڇڙ، غلام نبي چاڇڙ احتجاج ڪيو

پاڻي هئڻ جي باوجود به سرحد جي لنڊي واهه ۽ مائنرواهه ۾ پاڻي جي هٿرادو ڪوٽ ڪئي وئي آهي:مظاهرين

سرحد(رپورٽر) سرحد لنڊي ۽ مائنر واهه ۾ پاڻي جي شديد قلت، فصل سوکڙي جو شڪار، هٿرادو ڪوٽ سبب لکين ايڪڙ تي مشتمل آبادگارن جا مٿي تي هٿ، علاقائي واسين جو گهوٽڪي فيڊر وٽ احتجاج پاڻي ڏيڻ جو مطالبو. خبرموجب گهوٽڪي ضلعي ۾ پاڻي جي هٿرادو ڪوٽ سبب لکين ايڪڙ تي مشتمل فصل پاڻي نه ملڻ سبب تباهه ٿي ويو آهي سرحد جي لنڊي واهه ۽ مائنر واهه ۾ پاڻي جي شديد قلت/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

احمد پور لڳ ڳوٺ مالهي سهتا ۾ زمين جي مالڪي تان سهتا برادري ۾ جهيڙو

سرحد: لنڊي ۽ مائنر واهه جا آبادگار پاڻي ڪوٽ خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

گمبٽ (رپورٽر): گمبٽ پرسان زميني تڪرار تان سهتا برادري جي بن ڏرين ۾ جهيڙو، 13 ڇڻا زخمي، ڪمس اسپتال داخل. خبر موجب گمبٽ پرسان صادق ڪلهوڙو ٿاڻي جي حد ڳوٺ نظر محمد سهتو جي سهتا برادري جي بن ڏرين ۾ زميني تڪرار تان جهيڙو ٿي پيو. جنهن دوران ليمون، ڏاڏا ۽ ڪهاڙين ڪڍي سبب 13 ڇڻا مور سهتو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

سامونڊي طوفان بائيپر جواڃ پارتي گجرات سان ٽڪرائجڻ ڪانپوءِ برسات جو سلسلو شروع

بدين شهر جي روڊن رستن ۽ شهر جي جهڪائين وارن علاقن ۾ پاڻي ٻيهجي ويو،شهري پريشان

شهر سميت ڪيڻ نندوشهر ڪوسڪي ۽ ٻين شهرن ۾ ڪاروباري سرگرميون مڪمل طور تي بند رهيون

ضلع ڪائونسل بدين ۾ قائد حزب اختلاف ۽ ايس يو پي جي مرڪزي نائب صدر امير آزاد پنهور پاران احتجاج

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) سامونڊي طوفان بائيپر جواڃ پارتي گجرات سان ٽڪرائجڻ ڪانپوءِ بدين ضلع جي ساحلي علاقن سميت سجي ضلع ۾ خميس شام 7 وڳي کان تيز هوائن سان برسات جو سلسلو شروع ٿي ويو جيڪو جمعي جي ڏينهن شام تائين جاري رهيو جنهن جي ڪري بدين شهر جي روڊن رستن ۽ شهر جي جهڪائين وارن علاقن ۾ پاڻي ٻيهجي ويو جڏهن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

تنڍو غلام حيدر جي مختلف شهرن مويا ڏنڍو نظر پور سميت ٻين شهرن ۾ برسات

پسگردائي وارن علاقن ڳوٺن ۾ برسات جو مسلسل 3 ڏينهن وقفي وقفي کان سلسلو جاري

علاقي جي روڊن رستن تي پاڻي ٻيهڻ جي ڪري شهرين جي عام زندگي سخت متاثر ٻڌجي وئي

برسات جو پاڻي ٻيهڻ سان اڪثر علاقن جي واپارين پنهنجي دڪان جو ڪاروبار پاڻمرادو بند ڪري چڏيو

تنڍو غلام حيدر(رپورٽ ميرحسن رند) تنڍو غلام حيدر جي مختلف شهرن مويا ڏنڍو نظر پور سميت ٻين پسگردائي وارن علاقن ڳوٺن ۾ برسات جو مسلسل 3 ڏينهن وقفي وقفي کان سلسلو جاري رهيو، برسات جي ڪري سخت متاثر ٻڌجي وئي

بوزداروڏا ۽ پرپاسي جي علاقي ۾ عيد ويجهو ايندي ئي چوريون شروع ٿي ويون

تالپروڏا (رپورٽر) بوزداروڏا ۽ پرپاسي جي علاقي ۾ عيد ويجهو ايندي ئي چوريون شروع ٿي ويون.درگاهه غلام نبي شاهه ۽ ڳوٺ محمد عيسيٰ ڏهر مان نامعلوم چور سولر پليٽون ۽ بئٽري چوري ڪري رياخبرموجب بوزداروڏا ۽ آسپاس جي علاقي ۾ عيد ويجهو ايندي ٿي چورين جون واردااتون شروع ٿي ويون آهن.نامعلوم چور بوزداروڏا/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

تنڍو غلام حيدر: آسمان تي برساتي ڪڪر بيندل آهن

نوشهروفيروز ۾ ميڊيڪل ايسوسيئيشن پاران ڊاڪٽر مشتاق علي مهيسر جي مان ۾ تقريب

ڊسٽرڪٽ پوليس سرجن ڊاڪٽر مشتاق علي مهيسر جي مان ۾ الوداعي پارٽيءَ جو اهتمام ڪيو ويو

ڊاڪٽر بدرالدين ابڙو ڊاڪٽر غلام مرتضيٰ سهتو ڊاڪٽر شهناز جاويد، ڊاڪٽر رحمت الله سومرو شريڪ ٿيا

مان سموري ست جو شڪرگذار آهيان هن الوداعي بعد اسپتال جون ساروڻيون سارينديو رهنديس: مشتاق علي مهيسر

نوشهروفيروز (رپورٽر) پاڪستان ميڊيڪل ايسوسيئيشن سنڌ سول اسپتال نوشهروفيروز پاران مقامي هوٽل ۾ ڊسٽرڪٽ پوليس سرجن ڊاڪٽر مشتاق علي مهيسر جي مان ۾ الوداعي پارٽيءَ جو اهتمام ڪيو ويو جنهن جي صدارت PMA سنڌ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

نوشهروفيروز: سرجن ڊاڪٽر مشتاق علي مهيسر جي مان ۾ ڪوٽايل الوداعي تقريب جو ڏيک

ڪوهستاني پٽي ۾ قائم ٽيل وندِ انرجي ڪمپني جو سامان چوري ٽيڻ معمول

لئو (رپورٽر) جنڪشاهي جي ڪوهستاني پٽي ۾ قائم ٽيل وندِ انرجي ڪمپني* مان تيار ٽيلندڙ بجلي سپلائي ڪندڙ بجلي جي ٽنهن مان پٽيون چوري ٽيڻ روز جو معمول بڻجي ويو. جنهن ڪري ٽورڙي هوا لڳڻ ڪري هڪ ٿي وقت 8 پرل ڌهي پٽ پڻجي ويا. انگن پرسان جرندڙ چوپايو مال ۽ ڏنار معجزاتي طور بچي ويا اهن پر انتظامي ڪربقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

ڪراچي ۾ ميئر شپ لاءِ پيپلز پارٽي عوامي مينڈيٽ کي ٽڏي چڏيو: گهوٽڪي ۾ احتجاج

جماعت اسلامي ۽ اتحادين جي چيئرمينن جو انگ 193 هو، پ پ هن دور ۾ ڏانڊلي ڪئي آهي

جماعت اسلامي ضلعي گهوٽڪي جي امير جماعت مفتي محمد يوسف مزاري جي اڳواڻي ۾ ريلي

عوامي مينڈيٽ چوري ڪرڻ جا حربہ استعمال ڪندي نظام کي يرغمال بڻائي اقتدار ۾ ايندي آهي

گهوٽڪي (رپورٽ لالچند موٽواڻي) ڪراچي ۾ ميئر شپ لاءِ پيپلز پارٽي عوامي مينڈيٽ کي ٽڏي چڏيو جماعت اسلامي ۽ اتحادين جي چيئرمينن جو انگ 193 هو، جڏهن ته مخالف ڏر جي چيئرمينن جو انگ 173 هو، جنهن ۾ پ پ 32 چيئرمينن کي يرغمال بنايو۽ ميئر شپ جي چونڊ ۾ پهچڻ به نه ڏنو هن دور جي ڏاندلي، جي خلاف جماعت اسلامي امير جماعت اسلامي پاڪستان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

تنڍو محمد خان مان ڪنيءَ ڪٽي گم ڪيل جسقم آريسر گروپ جي اڳواڻ پاران احتجاج

عبدالخالق خاصخيلي پريس ڪانفرنس ذريعي گرفتاري کي سياسي انتقامي ڪاروائي قرار ڏنو

17 ڏينهن اڳ ڪيس تنڍو محمد خان جي حيدرآباد بدين روڊ تان اهلڪارن حراست ۾ ورتو: عبدالخالق

اسان کي پاڻ خدشو هو ته اسان هاڻي وري زنده سلامت واپس پنهنجي پيارن ڏانهن پهچي نه سگهنداسين

تنڍو محمد خان (رپورٽر) تنڍو محمد خان مان ڪنيءَ ڪٽي گم ڪيل جسقم آريسر گروپ جي اڳواڻ عبدالخالق خاصخيلي سندس 17 ڏينهن ڪانپوءِ بازيابي ٽي پريس ڪانفرنس ذريعي سندس گرفتاري کي سياسي انتقامي ڪاروائي قرار ڏنو آهي . تنڍو محمد خان ۽ جسقم آريسر گروپ جي اڳواڻ عبدالخالق خاصخيلي پريس ڪانفرنس ڪندي ڄاڻايو ته 17 ڏينهن اڳ ڪيس تنڍو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

تنڍو محمد خان: قومپرست اڳواڻ عبدالخالق خاصخيلي پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

منهجي پيٽيوي غلط افواه ڦهلائي ته منهنجي ڏيرن قتل ڪيو آهي: شبانه قريشي

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي سجل ڪوٺ ۽ شبانه قريشي پنهنجي ڊيرسهيل مختيار قريشي سان گڏ ڪراچي پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته سندس جي جڳهه تي پيٽيوي پوليس آفيسر رمضان ڪنڊ قبضو ڪيو آهي. هن چيو ته سندس جي ملڪيت جا رارٽ هن جا ڏير ۽ سندس اولاد آهي. وڌيڪ چيو ته منهجي پيٽيوي غلط افواه ڦهلائي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ڏهرڪي ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي، سماجي اڳواڻن پاران شرڪت

ريلي جي اڳواڻي ريٽائرڊ ڪيپٽن جام عبدالغفار خان ڏهرڪئي، شهرين پاران حمايت ۾ نعرا

پاڪ فوج زنده باد جا نعرا، فوج خلاف ٽيندڙ سازشن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪنداسون

محبت ڪندڙ شهرين ۽ سياسي سماجي اڳواڻن عبدالحنان ڪاجون منير احمد سومرو ۽ ٻين پاران شرڪت

ڏهرڪي (رپورٽ لالچند موٽواڻي) ڏهرڪي ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي. ريلي جي اڳواڻي ريٽائرڊ ڪيپٽن جام عبدالغفار خان ڏهرڪئي، سول سياسي سماجي اڳواڻن جي وڏي اڪٺ ۾ شرڪت پاڪ فوج جي سلامتي سان آهي ملڪ ويا فوج خلاف ٽيندڙ سازشن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪنداسون پاڪستان زنده باد جا نعرا هنيا دشمني/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ڪنڊڪوٽ ۾ پاڪ فوج سان ٻڌي جي اظهار ۽ شهيدن کي ٻيٽا پيش ڪرڻ لاءِ ريلي

صحافي دليپ ڪمار ٺاڪر راجا گوپي چند گهنشام داس ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريلي نڪتي

ريلي ۾ مختلف سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻ صحافين سميت شهرين ۽ هندو برادري جا اڳواڻ شريڪ

سانحي جي جيتري مذمت ڪجي گهٽ آهي. پاڪ فوج جي شهيدن کي سرخ سلام پيش ڪريون ٿا: اڳواڻ

ڪنڊڪوٽ (غالب بلوچ) ڪنڊڪوٽ ۾ پاڪ فوج سان ٻڌي جي اظهار ۽ شهيدن کي ٻيٽا پيش ڪرڻ لاءِ هندو برادري طرفان هندو پنچايت جي اڳواڻ سينيئر صحافي دليپ ڪمار ٺاڪر راجا گوپي چند گهنشام داس ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ پريس ڪلب کان گهنٽا گهر چوڪ تائين پاڪ فوج زنده آباد ريلي ڪڍي وئي ريلي ۾ مختلف سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن ۽ صحافين سميت شهرين ۽ هندو برادري جي سرخ سلام پيش ڪيو

نوشهروفيروز: وائلڈ لائيف کاتي جا اهلڪار بيندل آهن، ٻئي طرف هٿ ڪيل مئل واڳون پيل آهي

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، ڊهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي***

روزاني
سنڌيار
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ايڊيٽر: اعجاز مهر
چنڇر 17 جون 2023ع

موسمياتي تبديليون ۽ اپاءَ

رياض ابڙو

2022 جي پڄاڙي ۾ مصر جي شهر "شرم الشيخ" ۾ سي او پي (موسمياتي تبديلين ۽ ان جي لاءِ گهربل انتظام ڪرڻ واري تنظيم. جنهن کي "ڪانفرنس آف دي پارٽيز" چيو وڃي ٿو. اها تنظيم 197 ملڪن تي مشتمل آهي. پوءِ اهي ميمبر ملڪ جيڪي ڪنهن نه ڪنهن طرح صنعتي، فيڪٽرين يا فرمن جا مالڪ هجن ٿا. جن وٽ "بلڊِ پروڊڪشن" ٽيندي رهي ٿي يا جيڪي ڪاربان ڊاءِ آڪسائيڊ هوا ۾ ان صنعتي پيداگيري جي ڪري موڪليندا رهن ٿا. اهي دونهين جي گهٽائڻ جا اپاءَ ٻڌن. ان تنظيم جو وجود 1992 ۾ پيو هو۽ ان سلسلي تحت ان تنظيم جون سالياڻيون ڪڍائيون ٻڌائيندڙ ڏينهن رهن ٿيون) جي هڪ ڪڍائي رٽيل آهي. جنهن ۾ پاڪستان کي موسمياتي تبديلن جي لاءِ پنهنجي ڪردِ گارڪردگيءَ جي نشاندهي ۽ پيتا (پرفارمنس) ڏيکارڻي پوندي ته هيل تائين ڪهڙي ملڪ ڪهڙي شيءِ يا ڪهڙن اپائن تحت موسمياتي تبديلين جي سببن ۽ "ڪاربان ڊاءِ آڪسائيڊ جي اميشن" (اخراج) تي ڪنٽرول ڪري سگهيو آهي. ان ڪري اهڙي سلسلي جون ڪڍائيون "جي 20" جي ملڪن جو فرض هوندو آهي يا "جي 8" جي ميٽنگ ۾ فرانس جي ماحولياتي تحفظ واري تنظيم وٽ پاڪستان پنهنجي تاريگيٽ ۽ گولز رکي ڇڏيا آهن ته هي 2030 تائين پيٽرول يا ڊيزل يا دونهون ڇڏيندڙ گاڏين کي اڌ کان وڌيڪ بجلي تي ٽرانسفارم يا شفٽ ڪندا يا ان جي لاءِ ڪجهه اهڙيون شيون يا اپاءَ چئي سگهجن ٿا جيڪي پاڪستان وانگر ٻين مثال جنهن ۾ پاڪستان پبلڪ ٽرانسپورٽ يا گهٽي دونهين ڇڏڻ وارين گاڏين تي پابندي هٿ ٻڌڻ ۽ جيئن گرين لائٽين بسون يا اورينج لائين بسون جيڪي "هاءِ برِڊ" آهن يا ڪراچي سرڪليئر ٽرين جيڪي چائينا جي مدد سان آهستي آهستي وڌائيندا ٿا وڃن (جنهن ۾ چائينا سيڙپ ٿو ڪري).

"ڪجهه جنگيون اهڙيون به هونديون آهن جيڪي وڙهڻ کان پهرين ٻڌائيندڙ ٿا جنگ ڪتبي يا هارائبي" ان ڪري اسان جهڙي ملڪ جي معاشي حالتن کي ڏسي چئي سگهجي ٿو ان جنگ ۾ اسان جو ملڪ جنگ هارائيندو. ان ڪري ته ماحولياتي گدلاڻ پنهنجي جاءِ تي پر ان انڊسٽري يا صنعت سان جيڪي روزگار ۽ ڇُلهيون سلهاڙيل آهن يا جيڪي مافيائون ڳنڍيل آهن انهن جو چا ٽيندو؟ يا اهي ايتري تڪڙي ٽرانسفارميشن ڪيئن ڪنديون؟ يا ملڪي ٽيڪس ڪليڪشن يا ٽيڪس نيٽ جو وڏو حصو ته انهن صنعتن تي ٽو پاڙي. مثال ماڻهن جا روزگار پنهنجي جاءِ تي پر حڪومت جيڪي ٽيڪس انهن ڪمپنين کان اوڳاڙي ٿي جيڪي اوگرا سان معاهدي تحت ڪر ڪن ٽيون يا جن جو ريگيوليٽر اوگرا آهي جن ۾ پي ايس او، ٽوٽل، هيسڪول وغيره وغيره (جيڪي تيل گولهن ۾ ٿا. صاف ۽ ڪن ٿا ۽ امپورٽ ۾ ڪن ٿا. ۽ حڪومت رڳو ٽيڪس جي مالڪ آهي) انهن ادارن کي تالا لڳڻ جو خدشو رهي ٿو. چو ته سي اين جي اسٽيشنون جنهن اسپيڊ سان مشرف جي دور ۾ ڪليون هيون پوءِ هلي هلي جڏهن گيس جا ذخيرائي ويهي ويا يا ذخيرا ختم ٿي ويا ته پوءِ اهي اسٽيشنون ۽ انهن سان لاڳاپيل روزگار به ختم ٿيندا ويا. ان ڪري ماحولياتي آلودگي ۽ گدلاڻ پنهنجي جاءِ تي پر انهن صنعتن جو چا ٽيندو؟

پاڪستان جهڙن ملڪن ڪي هر صورت 50 سيڪڙو تيل، پيٽرول، گاسليٽ، فرنس آئل يا ڪوئلي تي هلندڙ مشينون، ملون يا فيڪٽرين يا فرم شفٽ ڪرڻا پوندا. ان ڪري اسان جهڙي ملڪ جي لاءِ ٻئي وڏا چيلينج ۽ مسئلا آهن. ۽ اسان جهڙو ملڪ جيڪو 70 سيڪڙو زراعت تي پاڙي ٽو ان وٽ بارشن جو نه ٽيڙ، خشڪي جو وڏڻ، درياءَ ۾ وهڪرا يا نديون نالا پاڻيءَ جي نه هجڻ جي ڪري شڪن ٽيون يا ڪوئڙي ڍائون اسٽريم ۾ پاڻي جو نه چڏڻ (پنجاب جو 48 سيڪڙو پاڻي ڦهائڻ هڪ الڳ ڳالهه يا بحث آ) يا انهن سان جيڪي به نقصان ٽين ٿا جن ۾ آبي حيات، زراعت، ٻيلا، ايستائين جو ڪجهه علاقن ۾ اهڙي طريقي پيٽڻ جو پاڻي به ملندو رهي ٽو ۽ نه هجڻ جي صورت انهن علاقن ۾ پوءِ پاڻيءَ جي شديد قلت به ٿئي ٿي ٻهرحال. هتي ڳالهه ٿا ڪيون ته اهڙن قدمن جي ڪٽڻ سان ملڪ ۾ جيڪي معاشي بحران ايندا انهن کي منهن ڏيڻ مسئلو هوندو.

"گلاس گو ڪلائيميٽ پيڪٽ" ۾ اهو به آهي ته جيڪي ملڪ ڪوئلي تي صنعتون، فيڪٽرين يا مشينون يا بجلي پيدا ڪندا رهن ٿا يا ڪوئلي مان "ايل اين جي" گيس پيدا ڪندا رهن ٿا انهن کي ڪوئلي جو استعمال گهٽ ڪرڻو پوندو. جنهن ۾ سڀ کان گهٽو ڪوئلو چين جي صنعتن ۾ استعمال ٿئي ٿو ۽ ٻئي نمبر تي پارت ۾ ۽ پاڪستان ۾ ڪٽي گهٽ به ٽيندو هجي پر هتي الميو اهو به آهي ته اربين روپين جو ڪوئلو ٽرمان ڪيڊي ساهيوال جي صنعتن ۾ استعمال ٿئي ٿو جنهن ڪوئلي جي عيوض ٽري ماڻهن کي ڪو به روزگار، ترقي، صحت يا پيئڻ جو سٿو پاڻي به نه ٿو ملي. ۽ سڀ جو سڀ ڪوئلو ڪوٽلي ڪٽي پنجاب هليا ٿا وڃن. جڏهن ته پاڪستان چين جي پيٽ ۾ ظاهري گهٽ ڪوئلو استعمال ڪندو هوندو. پر اهڙي طريقي ٻين شين مثال پيٽرول، ڊيزل، گاسليٽ يا فرنس آئل جي پيٽ ۾ ڪوئلو تمام گهٽ سستو آهي. ۽ ماحولياتي گدلاڻ ۽ زهريلي گئسن جي ڪري يا گهٽي مقدار ۾ ڪاربان ڊاءِ آڪسائيڊ جي ڇڏڻ جي ڪري نه صرف پاڪستان جي ماحولياتي گدلاڻ وڌائڻ ۾ اڳتي آهي پر دنيا جي لاءِ خطري جي گهنٽي به آهي. ان ڪري "گلاس گوو ڪلائيميٽ پيڪٽ" ۾ اهو به آهي ته جيڪو ماحول ۾ گهٽو دونهون ڇڏيندو اهو وري اوترو خرچ ڪري گدلاڻ ختر به ڪندو (پر اسان جي بدقسمتي اها به آهي ته وٽن جي سونامي جي نالي اربين روپيا خرچ به ڪيا ويا پر ان جو آئوٽ پٽ يا نتيجو ڪجهه به نه نڪتو) ان ڪري جي اسان ڪوئلي جو استعمال ڪيون به هر ايترا وڌ ۾ هيلا ڪيرآباد ڪري يا هٽي. يا اسان وٽ سڀ جا سڀ هيلا وزيرن ۽ اميرن ته زرعي زمينن جي بهاني وڏي ڪپي ڇڏيا آهن.

دنيا جي سڀ کان سستي ترين انرجي "سولر انرجي" آهي. جنهن تي سجي دنيا تيزي سان شفٽ ٿئي ٿي پئي. ان ڪري اسان کي به ان "انرجي سورس" ڏي شفٽ ٽيڻو پوندو. نه ته هي صورت ۾ اسان جهڙو ملڪ انهن "گلاس گوو ڪلائيميٽ پيڪٽ" کي منهن نه ڏئي سگهندو. پرايٽرو ڪوئلو جيڪو گهرو ضرورتون پوريون ڪرڻ ڪانپوءِ به جي ايڪسپورٽ ڪري سگهجي ته هوند ملڪ خوشحال ٿي وڃي. پر وري اهو به مسئلو آهي ته ڪوئلي جي سڙڻ سان جيڪي زهريليون گيسون نڪرنديون انهن جو چا ٽيندو؟ جيڪي ماحول کي خراب ڪنديون انهن جو حل چاهي؟ يا اهو به آهي ته سائوٿ آفريڪا رڳو 8 ارين جو ڪوئلو خريد ڪرڻ جي لاءِ تيار ويلي آهي، پر اهي به ان "گلاس گوو ڪلائيميٽ پيڪٽ" جي پابندين ۾ اچن ٿا. ان ڪري اها ايڪسپورٽ به نه ٿي سگهندي. يا پارت ۽ چين جي نسبت اسان وٽ ڪوئلي تي هلندڙ صنعتون ڪٽي گهٽ هجن پر ساهيوال ۽ ڪوٽ لکپت جون صنعتون جيڪي هلن ٿيِ ٽر جي ڪوئلي تي ٽيڪس هٽو، معنيٰ جيڪو ملڪ جيتري زهريلي گيس هوا ۾ چڏيندو يا زهريلو پاڻي سمنڊ ۾ چوڙ ڪندو (جيڪو گهٽي ياگي ڪندا ته ناهن) ان جي مقابل وڌيڪ ٽيڪس هٽو تو ان جو اهو ملڪ ان ڪوئلي جي استعمال کان پاسو ڪري ۽ اهي مِلون يا صنعتون بند ڪري ان ڪري ماحول کي نقصان ڏيندڙ انڊسٽري برداشت نه ٿي ڪري سگهجي جنهن سان انسان سان گڏ هي جيوت جي زندگي به داءِ تي لڳائي چڏي. يا ان سان گڏ هيلا ان ڪري به تباهه ٿي ٿا وڃن جو بارشون نه ٽيون وسن. ساوڪ نه ٽئي، پاڻي جا وهڪرا متاثر ٿا ٽين. سوڪهڙو وڏي ٽو يا جڏي گهٽيون بارشون ٽيندیون هيون اتي سوڪهڙو آ يا جڏي سوڪهڙو هوندو هيو اتي جڇهي بارش ٿئي ٿي. يا بارشن جا وسڪارا موسمن جي آڌار بنا به ٽيندا رهن ٿا مثال اسان وٽ "مون سون" يا "پري مون سون" يا "پوسٽ مون سون" به ٿئي ٿي ان ڪري 2020 وارو "ارين فلڊ" جنهن ۾ ڪراچي جهڙي شهر ۾ بارشن روڊ رستا پري چڏيا يا گرمي جي پد جو وڌڻ به ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته ماحول ۾ ڪاربان ۽ زهريلي گيسن جو اخراج وڌي ويو آهي جنهن جي ڪري ملڪن کي "ڊيڪاربانائيزيشن" جي مهر هلاڻڻي پوندي جيڪا هن ماحول جي بچاءَ يا محفوظ ڪرڻ جي ضمانت آهي.

پاڪستاني سياست، معشيت ۽ خلائي مخلوق جو ڪردار

طفيل مگسي

جڏهن برطانوي سامراج جو هندستان ۾ سج لهي ويو ته ان وقت به نوان ملڪ ٻن مختلف نظرين جي بنياد تي دنيا جي نقشي تي نروار ٿيا. هر هڪ شيءَ پنهنجي هڪ سيڪيولر جمهوريت ۾ يقين رکيو ته اهو پنهنجي جمهوري نظام. ليکن اها ٻئي ڳالهه آهي ته هڪ سيڪيولر جمهوريت ۾ ٻئي عوام کي اسلامي جمهوريت جو سرسبز باغ ڏيکاريو بعد ۾ جا ٽيو ته هڪ جي جمهريت وڌي ويجهي ايستائين پهتي ته ان کي دنيا جو بهترين جمهوري ملڪ شمار ڪيو ويو. ليکن هڪ ٻئي جي جمهوريت آزادي جي چند سالن ڪانپوءِ ئي خلائي مخلوق جي دروازي تي سجدي ۾ ڪري پئي ۽ انهيءَ جي سهاري ساه کڻڻ لڳي. عوامي راءِ کي بندوق جي نال سان چٽيو ويو. عوام جي چونڊيل حڪومتن کي راتاها هٽي ۽ چونڊيل حڪومتن کي ڊاهي پٽ ڪري ڊڪٽيٽرشپ ۽ آمريتي نظام کي مڙهيو ويو. خلائي مخلوق جنهن جو قانون ۽ آئين جي فقط سرحدن جي حفاظت ڪرڻ هوندي آهي. اها بدقسمتي سان مڪمل طور تي سياست ۾ داخل ٿي ڪري اچي وڪاري جي مالڪ بڻجي وئي. عوام جي تقدير جا فيصلا جمهوري ادارن جي بجاءِ خلائي مخلوق جي ڪمرن ڪان ٿيڻ لڳا. ۽ اهڙي سبب آهي ته پاڪستان جي قيام ڪان وٺي هينئر تائين ڪو به وزيراعظر پنهنجو پنجن سالن جو اقتدار مڪمل نه ڪري سگهيو. جنهن کي يا ته خلائي مخلوق زبردستي لاهي ڪري مارشل لا هٽي چڙي يا پاڻ تخت جي وارث ٿي ويئي يا عدالت سڪوري جي وسيلي تا اهل قرار ڏنو ويو جن منجهان ڪن جو ته انجام نهايت ئي عبرتناڪ ٿيو.

ان موضوع تي وڌيڪ ڳالهه پوار ڪرڻ کان اڳ خلائي ڊڪٽيٽرن ۽ انهن جي حڪومتن تي مختصر نظر وجهون ٿا.

جنرل ايوب خان (1958ع کان 1969ع)
جنرل يحيي (1949ع کان 1971ع)
جنرل ضياءَ (1977ع کان 1988ع)
جنرل پرويز مشرف (1991ع 2008ع)

ان ريت خلائي مخلوق جا ستڙ سئون حڪومت جا ٽرٽل 32 سال ٿين ٿا يعني پاڪستان جي 70 سالن واري تاريخ ۾ اڌ کان ڪجه گهٽ حصي تي خلائي مخلوق ٿي اقتدار ۾ رهي.

سياسي تجزيي نگار سدائين کان اها ڳاڪ وڙائيندا رهيا آهن ته پاڪستاني سياست ۾ خلائي مخلوق جي منشا ومرضي ڪانسواءِ ين به ناهي جرنڊو، عوامي اعتماد ياووٽ چاهي ڪنهن به پارٽي ياڦڙ وٽ چو ته هجي. ليکن جيستائين خلائي مخلوق پنهنجو مبارڪ هٿ ته رکندي ڪاب پارٽي اقتدار ۾ نٿي اچي سگهي. ها جيڪڏهن ڪنهن پارٽيءَ وٽ اڪثريت به نه هجي. ليکن خلائي مخلوق جي نظر ۾ محبوب هجي ته اها بيشڪ اقتدار ۾ اچي سگهي ٿي. ان جو سڀ کان وڏو مثال 1970ع ۾ پاڪستان جي عام چونڊن کان ڏئي سگهجي ٿو. جڏهن شيخ مجيب الرمان جي عوامي ليگ کي 160 جڏهن ته ذوالفقار علي ڀٽو جي قيادت واري پيپلز پارٽي کي 81 سيٽون حاصل ٿيون هيون. پوءِ به اقتدار پرامن طور تي شيخ مجيب الرحمان جي حوالي ڪرڻ بجاءِ ڀٽو جي حوالي ڪيو ويو. چاڪاڻ ته شيخ مجيب الرحمان جمهوريت پسند هڪ ڏاهپ سياسي ليڊر هو جنهن کي خلائي مخلوق سخت ناپسند ڪندي هئي. جنهن جي نتيجي ۾ پاڪستان به ٽڪرا ٿي ويو. ها خلائي مخلوق جنهن جو ڪر ملڪ جو دفاع ۽ ان جي سالميت کي يقيني بنائڻ هو مگر هن پنهنجي انا جي خاطر ملڪ جا به ٽڪر ڪري چڏيا. اها نهايت ڪل جهڙي ڳالهه آهي ته جنهن خلائي مخلوق جي ڪلهي تي سوار ٿي ڪري ڀٽو اقتدار جي ايوان تي پهتو. ڪجه ٿي ڏينهن کانپوءِ ئي ڀٽو کين ڪي هضر نه ٿي سگهيو جنهن ڀٽو به خوب احساس ٿيو ته مون اقتدار جي لاءِ غلط رستو ورتو هو هڪ ٻيري نه هن عوامي ريلي کي خطاب ڪندي حڪومت جي ڪاروهنوار ۾ خلائي مخلوق کي گهٽو ڪجه ٻڌائي چڏيو بلڪ ايستائين به جيائين ته "مان خلائي مخلوق جي مداخلت کي سڌائيندو آهيان جي لاءِ ختم ڪري چڏيندس" ليکن سندس اهو خواب ساڀيان نه ٿي سگهيو ليکن تاريخ اهو ڏينهن ضرور ڏيکاريو ته خلائي مخلوق سندس سياسي ڪيريئر کي دفن ڪري کيس ڪي قاسي جي ضرور پهچائي چڏيو.

پاڪستان جي خلائي مخلوق سياست ۾ پير جمائڻ سان گڏوگڏ ٿي ملڪي معشيت تي اثر انداز ٿيڻ ۾ به ڪامياب رهي. خلائي مخلوق جا ڪرتا ڏرتا ڏينهون ڏينهن امير ترين ٿيندا ويا ۽ عوام غريت جي چڪي ۾ پيسبي رهي. جيڪا روايت اڄ تائين جاري آهي.

اڄ پاڪستان جي 21 سيڪڙو زمين خلائي مخلوق وٽ آهي. جنهن جي هو ٻاڻ ٿي وارث آهي. وقت سان گڏوگڏ خلائي مخلوق کي اهو احساس ٿيو ته رئيل استيٽ ۾ نفعو جا موقعا تمام گهڻا آهن ته بسر الله ڪري ان ميدان ۾ به پنهنجا پير جمائڻ شروع ڪيا ۽ ڪراچي. راولپنڊي، لاهور ۽ اسلام آباد جي قيمتي زمين خلائي مخلوق عسڪري هائوسنگ سوسائٽين ۽ ڊيفينس هائوسنگ اٿارٽي جي نالي سان لڀائي چڏي ۽ اڄ عالم اهو آهي ته ڪراچي شهر نندڙو آهي ۽ عسڪري هائوسنگ سوسائٽي تمام وڏي آهي.

هائي اچون ٿا معشيت ڏانهن ته معشيت جو تعلق سڌو سنئون عوام جي حياتاني شعبي سان آهي. ان ڪري خلائي مخلوق مختلف عوامي حياتاني شعبن ۾ پڻ پير جمايو ۽ حڪومتي سهولتون حاصل ڪرڻ ڪانپوءِ خوب دولت ڪمائي. جيئن شڪر ملز، سيمنٽ، اسٽيل ايئر پورٽس، ٽريول ايجنسيون ۽ ايوسٽ ڪرڻ ڪانپوءِ سموري معاشي وسيلن تي قبضو ڪري چڏيو ۽ ان ريت پاڪستان جي سموري دولت هڪ طبقي وٽ گڏ ٿي وئي.

افسوس ته اهو آهي ته سموري زندگي حب الوطني جو ريگٽ ڪرڻ واري اها خلائي مخلوق ريٽائرمينٽ ڪانپوءِ فورن ملڪ چڏي ڏيئي ٿي. ۽ عوام جي رٽ ويڳهر جي سموري ڪمائي ساڻ کڻي وڃي ٿي. ۽ ٻين ملڪن جي معاشي ارتقا ۾ اهم ڪردار ادا ڪري ٿي. ليکن جڏهن اها هن فاني دنيا کان موڪلائي ٿي وڃي ته ان جي اعزاز جي لاءِ مڙهه وري ملڪ ۾ آندو وڃي ٿو.

هائي هتي سوال اهو آهي ته ڇا عوامانهن جي ڪرتوڻن کان واقف ناهي؟ بلڪل آهي پر پاڪستان ۾ صنر عسڪري نانءَ جي هڪ بت جي پوجا ڪئي وڃي ٿي. جنهن جي خلاف ڳالهائڻ يا سچ چوڻ وطن سان غداري تصور ڪيو وڃي ٿو!!!

ون حبيبُ، تون طبيبُ، تون دارُون ڪي دَردَنِ:
تون ڏِئين، تون لاهِئين، ڏاتَرا ڪي ڏُکندَنِ:
تڏهين قَڪِيُون فَرَقُ ڪن، جڏهين اَمَرُ ڪريو اُنِ ڪي.

بقايا 01

ڪيا ۽ اهڙي ٽير ورڪ جي مثال گهٽ ملندي آهي. هن طوفاني خطرو ٽلڻ بابت پنهنجي بيان ۾ چيو ته سنڌ حڪومت سامونڊي طوفان کي نظر ۾ رکندي ساڻ قدر ڪنيا. الله تعاليٰ جي ياڇه سان خطرو ٽلڻ ڪانپوءِ ساهلي پٽي ۾ معمول جي زندگي بحال ٿي رهي آهي. هن چيو ته منهنجي پارٽي قيادت صدر آصف زرداري ۽ چيئرمين بلاول ڀٽو پارٽين عوام جي جان ۽ مال جي تحفظ لاءِ مسلسل هدايتون ملندين رهيون. آئون وزيراعظر شهباز شريف کي ٽوارائتو آهيان جنهن هر قسر جي سهڪار ڪاطري ڪرائي. سنڌ جي وڏي وزير صوبائي وزيرن، صلاحڪارن ۽ پين چونڊيل ميمبرن جا پڻ ٿورا ميڃيا جيڪي عوام جي حفاظت لاءِ اٿڪ محنت ڪري رهيا آهن هن صوبائي حڪومت جي سمورن ادارن جي محنت ۽ لڳاءَ کي ساراهيندي چيو ته پاڪستان آرمي، نيوي، رينجرز ۽ ميري ٽائير سيڪيورٽي پارٽن سنڌ حڪومت سان تعاون ڪرڻ تي شڪريه ادا ڪيو ۽ انهن فلاحي ادارن جو پڻ ٿورائتو آهيان جيڪي هن امڪاني قدرتي آفت کي منهن ڏيڻ لاءِ حڪومت جي مدد ڪئي. سنڌ جي وڏي وزير سامونڊي پٽي تي رهندڙ ماڻهن جو پڻ ٿورائتو آهيان جيڪي هن امڪاني قدرتي آفت کي منهن ڏيڻ لاءِ حڪومت جي مدد ڪئي. نئين ميئر کي تمام گهڻن يتيمن مافيائون به موجود هوندیون آهن. نئين ميئر کي تمام گهڻن مسئلن کي برداريءَ ۽ انتظامي تدبر سان منهن ڏيڻو پوندو. ڪراچيءَ کي هڪ مثالي شهر بنائڻ لاءِ لاتعداد وسيلا موجود آهن. صرف سڃاڻيءَ سان عمل جي ضرورت آهي. ڏينهون ڏينهن ڪنپيون وانگر قُنڌرڙ نئين غيرقانوني وسندين کي به روڪڻو پوندو. جن هن خوبصورت شهر جي ڊيموگرافي ۽ آبادیءَ جو توازن به تبديل ڪري چڏيو آهي. اسان ڪراچيءَ جي نئين چونڊيل ميئر ۽ ڊپٽي ميئر کي ڪاميابيءَ تي واڌايون ڏيون ٿا ۽ اميد ٿا ڪريون ته اهي ڪراچيءَ جي امن ۽ ترقيءَ لاءِ پرپور جڊبي سان ڪر ڪندا.

بقايا 02

پاڪستان ايندو ۽ مان اها ڏمهواري سنڊس حوالي ڪندس، چونڊن جي تلوار تنگيل هٽي تنهن ڪري اجلاس گهرائڻ ٻيو، هيءَ جيڪا پڳ ٽوهان مون کي پارائي آهي، اها نواز شريف جي امانت آهي ۽ جڏهن نواز شريف ايندو ته پارٽي صدارت سنڊس حوالي ڪندس. هن چيو ته نواز شريف پاڪستان جي ترقي جو معمار آهي، دعا آهي ته نواز شريف اڇي ۽ چونڊ وڙهي، چوٿون پيرو ملڪ جو وزيراعظر چونڊجي. سنڊس چوڻ هو ته اسحاق ڊار ملڪي معيشت جي بهتري لاءِ رات ڏينهن محنت ڪري رهيو آهي، اسان جي پارٽي سياست نه رياست بچائي، بحيث ۾ سرڪاري ملازمن جي پگهارن ۾ 35 سيڪڙو واڌو وڏو فيصلو هو آءِ ايئر ايف ۽ اڄ به اسان جا سگ قاتل آهن.

بقايا 03

اي جو چوڻ آهي ته سامونڊي طوفان ٻڌڻ جواءِ پارٽي ڪاميٽي ڪميٽ جي ساهلي علاقن سان مڪمل طور ٽڪرائجي چڪو آهي. اين ڊي ايم اي جو وڌيڪ چوڻ آهي ته انتهائي شديد طوفان ڪمزور ٽيڻ بعد هاڻي سائڪلونڪ طوفان ۾ تبديل ٿي ويو آهي، ڊپريشن ۾ تبديل ٿي ويندو. موسميات ڪاتي جو به چوڻ آهي ته ڪمزور ٽيڻ بعد طوفان ڪيٽي بندر کان 200 ڪلوميٽر پري ٿي ويو آهي، طوفان هاڻي ڪلاڪ 180 ۽ ڪراچي کان 270 ڪلوميٽر پري ٿي چڪو آهي. موسميات ڪاتي موجب سامونڊي طوفان ڪجرات جي ساحلي علاقن ۾ تباهي مچائي چڪي آهي. وڏ، بجلي جا ڪنيا ۽ گهرن جون ڇتيون اڏامي ويون. ڪجرات ۾ طوفان وڏو نقصان ڪيو آهي. پاڪستان وڏي نقصان کان بچي ويو آهي

بقايا 04

موجب اڳوڻو صدر آصف علي زرداري هن وقت دبئي ۾ آهي ۽ ان جي اک جو آپريشن ڪامياب رهيو ترجمان ٻڌايو ته عوام جي دعائن سان آصف زرداري مڪمل طور صحتياب آهي

بقايا 05

ورتو ويندو هن چيو ته مڪاني چونڊون ٿي رهيون هيون، ايئر ڪيو ايئر کي ڪنهن چيو هو ته مڪاني چونڊن جو بائيڪاٽ ڪيو. اسان ايئر ڪيو ايئر کي نه چيو هو بائيڪاٽ ڪيو هنن پنهنجي مرضي سان بائيڪاٽ ڪيو توهان چونڊون وڙهو توهان کي ڪنهن روڪيو آهي؟

سنڊس چوڻ هو ته مردم شماري ٿي سڀ کان اڳ وڏي وزير اعتراض ڪيو سنڊس ذاتي دلچسپي سان مردم شماري وڏي آهي، اسان جي دوستن کي خبر ئي نه هئي ته مردم شماري ڪيئن ٿي رهي آهي. شرجيل ميمڻ چيو مون سان گڏ هلو، مان توهان کي ڏيکاريان ٿو ته ڪيترين بسون هلي رهيون آهن. ريڙ لائن به نهي رهي آهي، يلو لائن به نهي رهي آهي، جيڪي سهولتون ڪراچي لاءِ آهن چا سنڊ جي بين ضلعن لاءِ آهن؟ ڪراچي لاءِ ميگا پراجيڪٽ آهن، بين ضلعن لاءِ ناهن صوبائي وزير چيو ته ڪراچي جي خدمت ڪرڻ اسان جو ڪر آهي، ڪنهن ٿي ٽورو نٿا ڪيون، ڪي فور ٽي تيزيءَ سان ڪر ٿي رهيو آهي، ان لاءِ پئسا رکيا آهن، دوستن اعتراض ڪيو ته ڪراچي ۾ صحت جون سهولتون ناهن، ڪراچي ۾ سڃي ملڪ جي پيٽ ۾ صحت جون ٽاپ سهولتون آهن. ڪراچي ۾ سائبر نائف ڊريعي مفت علاج ٿي رهيو آهي، هن چيو ته اربين روپين جي سبسڊي ڏني پئي وڃي، ڪنهن کان پئسا نه پيا ورتا وڃن، گڏبت اسپتال ۾ مفت ليور ٽرانسپلانٽ ٿي رهيو آهي، مليريا ملتان ۽ ڪشمير ۾ پ پ ڪتي، هيءَ ويجهو آٿئ واري پارٽي آهي، نفرت جي سياست کي ختم ڪيو ۽ ترقي جي سياست کي اختيار ڪيو، شرجيل ميمڻ چيو ته ڪراچي سنڊ آهي ۽ سنڊ ڪراچي آهي، دعا آهي ته نواز شريف اڇي ۽ چونڊ وڙهي، چوٿون پيرو ملڪ جو وزيراعظر چونڊجي، سنڊس چوڻ هو ته اسحاق ڊار ملڪي معيشت جي بهتري لاءِ رات ڏينهن محنت ڪري رهيو آهي، اسان جي پارٽي سياست نه رياست بچائي، بحيث ۾ سرڪاري ملازمن جي پگهارن ۾ 35 سيڪڙو واڌو وڏو فيصلو هو آءِ ايئر ايف ۽ اڄ به اسان جا سگ قاتل آهن.

بقايا 06

وٺ وڻن، فردوس شميم حلف نه ڪنيو، هو ووٽ ڏيڻ جو حقدار نه هو، اسان تي ميمبرز خريد ڪرڻ جا ڪوڙا الزام هنيا پيا وڃن هن چيو ته پي ٽي آءِ وارا چون ٿا ته قيادت اعتماد ۾ نه ورتو، ڪراچي جو ميئر مرتضيٰ وهاب جي ڀيٽي ميئر سلمان عبدالله مراد شهرين جي خدمت ڪندا ۽ مسئلا حل ڪندا.

بقايا 07

سينيٽ اليڪشن ايڪٽ ۾ ترميمن واري بل جي اڪثريتي راءِ سان منظوري ڏني چڏي. تحريڪ انصاف ۽ جماعت اسلامي جي ميمبرز مخالفت ڪئي. اليڪشن ايڪٽ جي اهليت بابت سيڪشن 232 ۾ ترميم تحت نااهلي جي سزا 5 سالن کان وڌيڪ نه هوندي.

بقايا 08

ڪان ٻچي ويا آهيون. شيري رحمان جيوت ڏاڍ منجهند جي اجلاس ۾ غور ڪيو ويندو ته متاثرن کي پنهنجن علاقن ڏانهن واپس ڪيئن آڻجي، سجاول ۾ متاثرن جي واپسي ۾ ڪجهه وقت لڳي سگهي ٿو، آبادي وڏي ٿئي آهي، اسان ڪٽي ڪٽي پهچون. ؟ وفاقي وزير جو چوڻ هو ته سمنڊ ۾ ٻهر جواءِ ٻين طوفان جي پيٽ ۾ گهٽي وقت تائين رهيو جڏهن ته سمنڊ ۾ گرمي پد وڌڻ به طوفانن جو هڪ سبب آهي. هن چيو ته حڪومت درآمدات کي محدود ڪري ڪرنٽ اڪائونٽ ڊيفيسٽ کي في الحال ڪنٽرول ڪري ورتو آهي جنهن سان پاڪستان ڊيفالٽ کان بچي ويو آهي پر هن سال پاڪستان کي 20 ارب ڊالرجا قرض واپس ڏيڻا آهن جو ڪنڊ قبضي ۾ ورتي وئي آهي نائي وزير چيو ته غير معمولي منافعي تي ٽيڪس بابت ترميم ڪئي وئي آهي، وفاقي حڪومت ان ته ي پسندائو جائزو ضروري ٿي ويو آهي. ميان زاهد حسين چيو ته ملڪ پرائيويٽائزيشن امپورٽ، سيسٽيٽيشوشن، انرجي سڌارن، ڪاروباري لاڳت ۾ گهٽتائي سميت وڏن ۾ اهم فيصلن سان بچي ويندو ته موجوده حڪومت بعد ايندڙ حڪومت کي وڌيڪ سخت شرطن کي منهن ڏيڻو پوندو ۽ عوام کي وڌيڪ مهانگائي جو عذاب پوگهٽو پوندو.

بقايا 09

آءِ ايم ايف سان گڏ هلو، هلو ۾ ديرهئي، آءِ ايم ايف ۾ هارين فنانسنگ جا شرط رکيا، جيڪي پورا ڪري رهيا آهيون، ناڻي بنهي هٽن سان وجندي آهي، سموار انتظام ڪيا ويا آهن، هڪ گئس پائپ لائن جو 50 ارب ڊالرن جو اڌ ٿو پاڪستان وٽ آهي، جڏهن ته ريڪوڊ سان 6 هزار ارب ڊالر حاصل ڪري سگهجن ٿا. هن چيو ته اربين روپين جي سبسڊي ڏني پئي وڃي، ڪنهن کان پئسا نه پيا ورتا وڃن، گڏبت اسپتال ۾ مفت ليور ٽرانسپلانٽ ٿي رهيو آهي، مليريا ملتان ۽ ڪشمير ۾ پ پ ڪتي، هيءَ ويجهو آٿئ واري پارٽي آهي، نفرت جي سياست کي ختم ڪيو ۽ ترقي جي سياست کي اختيار ڪيو، شرجيل ميمڻ چيو ته ڪراچي سنڊ آهي ۽ سنڊ ڪراچي آهي، دعا آهي ته نواز شريف اڇي ۽ چونڊ وڙهي، چوٿون پيرو ملڪ جو وزيراعظر چونڊجي، سنڊس چوڻ هو ته اسحاق ڊار ملڪي معيشت جي بهتري لاءِ رات ڏينهن محنت ڪري رهيو آهي، اسان جي پارٽي سياست نه رياست بچائي، بحيث ۾ سرڪاري ملازمن جي پگهارن ۾ 35 سيڪڙو واڌو وڏو فيصلو هو آءِ ايئر ايف ۽ اڄ به اسان جا سگ قاتل آهن.

بقايا 10

شعيب علي ميراڻي شامل آهن. هوڏانهن زخمين کي جمال پوليس ڪرمپور سول اسپتال منتقل ڪري چڏيو

بقايا 11

يونٽ سستي ڪئي وئي آهي، جنهن جو نوٽيفڪيشن به جاري ڪيو ويو آهي نوٽيفڪيشن موجب اپريل جي فويل پرائس ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ بجلي جي قيمت ۾ گهٽتائي ڪئي وئي آهي نوٽيفڪيشن ۾ چيو ويو آهي ته ڪي اليڪٽرڪ بجلي جي قيمت ۾ 49 پئسا في يونٽ گهٽتائي جي درخواست ڪئي هئي.

بقايا 12

بحال ڪرڻ جي اجازت ڏني چڏي سامونڊي طوفان بهرجواءِ کي ڏسندي ڪراچي ۾ تعليمي سرگرمين معطل ڪرڻ جا حڪر جاري ڪيا ويا هئا. جڏهن ته سمنڊ تي ويندڙ رستا به بند ڪيا ويا هئا. شهر ۾ غير يقيني صورتحال سبب انٽرميڊيٽ سميت ٻين ڪلاسن جا امتحان به معطل ڪيا ويا هئا پرهاڻ ڪمشنر شهر ۾ امتحانن سميت ٻين تدريسي گرمين بحال ڪرڻ جي اجازت ڏني چڏي آهي. ان حوالي سان ڪمشنر آفيس مان هڪ نوٽيفڪيشن به جاري ڪيو ويو آهي، جنهن ۾ شهر ۾ معمول جون سر

بقايا سنڌيار 01

ھ استاد مقرر ٿ ٽيا استاد مقرر ٿ ھجڻ ڪري ڳوٺ عالم خان شيخ جو اسڪول پوت بنگلو بڇيل ۽ عمارت آثار قديمہ جو ڏيڪ ڏيڻ لڳي ڳنڍيل سال جي برسات اسڪول جي عمارتن کي وڏو نقصان ڏنو آهي اسڪول جي مرمت ٿ ٿي سگھي آهي ، ريورٽ موجب نواب شاھ ٻاھ پاس تي ورھن ڪان آباد ڳوٺ عالم خان شيخ جي عمارت ڳنڍيل سال جي برسات ڪن پوءِ ڪنڊ رات جي صورت اختيار ڪري وئي استاد غائب ھجڻ ڪري عمارت بوت بنگلي جو ڏيڪ ڏيڻ لڳي اسڪول جي اندر رولو جانورن ديرا جمائي ڇڏيا اسڪول انتظاميا خاموش رھڻ لڳي ،بڏايو پيو وڃي اسڪول ڪاغذن ھ ھلندڙ ڏيڪاريل آهي پر ڦاھي ظورھ ڪ سال کان بند لڳو پيو آهي ڳوٺ جا ٻارڙا ھڪ غير سرڪاري اسڪول ھ پڙھڻ وڃن ٿا ڳوٺ عالم خان شيخ جو اسڪول بند ھجڻ ڪري ڪري ڳوٺ ھ تعليم جو ريشو تمام گھٽ آهي

بقايا سنڌيار 02

لاء مونکي ۽ منھنجي ڇڻ کي اغواء قتل جون ڏمکير پيو ملن انصاف جي گھر خبر موجب ٽاروشاھ جي رھواسي ٻيوه مسمات آپا تنوير بانو اڄڻ ميدپا آڏو سخت احتجاج ڪندي ٻڌايو ٽ ڳوٺ ڪھڙا جا رھواسي اڄڻ برادري جا ماڻھو صدرالدين عرف صدرو لعل بخش ۽ چيلنج جيڪي اسان وٽ مھمان ٿي آيا رات جي وقت ھنن اسان کي اصلحہ جي زور تي ٻرغمال بنائي اسان جي گھر ھ سيفن ۽ پيتين جا تالا توڙي گھر ھ پيل ليکن روپين جا سونا زيور ۽ روڪ رقم سميت کڻڻ وٺي ويا ھي ڪارنامو ھنن ڪيو آهي ھڪ ھنڊ قيد ڪرڻ ڪانھو، وري مختلف ھنڊن تي رکي سخت تشدد جو نشانو بڻايو ويو ، جسماني ذھني طور مفلوج ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ويئي ، ڪاڏخوراڪ مقرر وقت تي ڏيڻ بجاء ھڪ وقت مانيءَ ڪرائي وري مارڪٽ ڪئي ويندي ھئي ، جنھن ھ پنھنجي سائي سميت بيمار پڻ ٿي پيا ھٿاسين پر اسان جو ڪو به علاج جو بندوبست نہ ڪيو ويو . سختي سان قيد ھ رکي ڪانھو، اسان کي وري گولي قتل ڪرڻ جو چٽي خوف ھ رکيو ويو ، جنھن جي ڪري اسان کي پاڻ خدشو ھو تہ اسان جي زنده سلامت واپس پنھنجي ٻيارن ڏانھن پھچي نہ سگھندا سين . اسان کي ڪنھن ھنڊ قتل ڪري اھلڪار ڪنھن ھنڊ لاش ڏنڊ ڪري ڇڏيندا . تازو جيئن صدام لاشاري کي بنا ڏوھ جي حراست ھ قتل ڪيو ويو اسان جو به مستقبل اسان اکين سان اونداھو ڏسي رھيا ھٿاسين ، ماضي ھ قومي سياست جي ڪري گھرن تي چڑھائيون ڪري پوليس جيڪا اسان سان ناانصافي ڪئي ھئي ان جو به وڏو داستان آهي ، اسان کي پنھنجي گھرن مان اڄ گرفتار ڪرڻ کان اڄ اسان جي گرفتاري ظاھر ڪئي ويندي ھئي پر ھن دفعي اسان کي قتل ڪرڻ جي ارادي سان گرفتار ڪيو ويو ھو. سڄي سنڌ ۾ قومي ڪارڪنن جي احتجاج کانپو، نيٺ اسان کي آڪين تي پٽيون ٻڌي ، ھٿ پيرسن سان ٻڌي 17 ڏينھن بعد ساڳئي روڊ تي ڦٽو ڪري ڇڏيو ويو ھو. راھگيرن ڏٺو ته ڪجھ ڇوڪرا ھٿ پير کولي ۽ اکين تان پٽيون لاٿيون ته اسان پاڻ کي زنده سلامت سمجھي اڇي پنھنجي گھرن ۾ ايسامس جتي 17 ڏينھن کان اسان جي بنا ڏوھ ڪنھي ڪٽي گم ڪرڻ جي بعد مليل رھائي جي ڪري گھر پاتي خوشي ۾ ته ماپيا ۽ امڙن به خوشي ۾ اکين مان لڙڪ لاڙي وڌا . اسان کي اڄان به خدشو آهي ته جيڪي اسان جي خلاف بي سيڪشن ٽائي تي پوليس مقابلي ۽ ڊيوٽي اٽڪا جا الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن ، اهي به داخل ڪيل ڪيس قومپرست سياست تان دستبردار ڪرائڻ لاء ڪيا ويا آهن ، اسان پنھنجي آخري پساھ تائين رھبر سنڌ سائين جي ايم سيد جي ڏڻل فڪر تحت امن پسندي واري قومي سياست جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 46

جو وڪرو عروج تي پھتل نڻن نسل تباھ انتظاميا خاموش تماشي بڻيل تعلقي جي سوين ڳوٺن ۾ منشيات جرس: ڀنگ، آفيم، مين پوريٰ: گنڪي جو ڪاروبار صنعت اختيار ڪرڻ لڳو پوليس لکڻين روپيا منظلي عيوض منشيات فروشن سان بٽ بڻيل منشيات فروشن ۽ سنڊن سھولتڪارن خلاف ترت قانوني ڪاروائي ڪرڻ گھرجي رھواسين جو مطالبو منشيات جي وڏندڙ وڪري سبب ڪيترائي مرد عورتون ٻاريڙا شاگرد مختلف بيمارين ۾ مبتلا ٿي رھيا آھن ڏريعن موجب تعلقي جا ڪيترائي شھر ڏنڊو نظرپور مويا ۽ پھراڙي جا ڳوٺ ٻڌ منشيات جو ڳڙو بڻيل آھن پر ھ پوليس انھن منشيات فروشن خلاف ڪاروائي ڪرڻ لڳي ته ڪجھ ڪالھ پير کان ٽوراٽتو ڪرائي وئي ھئي ، جنھن ھ پنھنجي سائي سميت بيمار پڻ ٿي پيا ھٿاسين پر اسان جو ڪو به علاج جو بندوبست نہ ڪيو ويو . سختي سان قيد ھ رکي ڪانھو، اسان کي وري گولي قتل ڪرڻ جو چٽي خوف ھ رکيو ويو ، جنھن جي ڪري اسان کي پاڻ خدشو ھو تہ اسان جي زنده سلامت واپس پنھنجي ٻيارن ڏانھن پھچي نہ سگھندا سين . اسان کي ڪنھن ھنڊ قتل ڪري اھلڪار ڪنھن ھنڊ لاش ڏنڊ ڪري ڇڏيندا . تازو جيئن صدام لاشاري کي بنا ڏوھ جي حراست ھ قتل ڪيو ويو اسان جو به مستقبل اسان اکين سان اونداھو ڏسي رھيا ھٿاسين ، ماضي ھ قومي سياست جي ڪري گھرن تي چڑھائيون ڪري پوليس جيڪا اسان سان ناانصافي ڪئي ھئي ان جو به وڏو داستان آهي ، اسان کي پنھنجي گھرن مان اڄ گرفتار ڪرڻ کان اڄ اسان جي گرفتاري ظاھر ڪئي ويندي ھئي پر ھن دفعي اسان کي قتل ڪرڻ جي ارادي سان گرفتار ڪيو ويو ھو. سڄي سنڌ ۾ قومي ڪارڪنن جي احتجاج کانپو، نيٺ اسان کي آڪين تي پٽيون ٻڌي ، ھٿ پيرسن سان ٻڌي 17 ڏينھن بعد ساڳئي روڊ تي ڦٽو ڪري ڇڏيو ويو ھو. راھگيرن ڏٺو ته ڪجھ ڇوڪرا ھٿ پير کولي ۽ اکين تان پٽيون لاٿيون ته اسان پاڻ کي زنده سلامت سمجھي اڇي پنھنجي گھرن ۾ ايسامس جتي 17 ڏينھن کان اسان جي بنا ڏوھ ڪنھي ڪٽي گم ڪرڻ جي بعد مليل رھائي جي ڪري گھر پاتي خوشي ۾ ته ماپيا ۽ امڙن به خوشي ۾ اکين مان لڙڪ لاڙي وڌا . اسان کي اڄان به خدشو آهي ته جيڪي اسان جي خلاف بي سيڪشن ٽائي تي پوليس مقابلي ۽ ڊيوٽي اٽڪا جا الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن ، اهي به داخل ڪيل ڪيس قومپرست سياست تان دستبردار ڪرائڻ لاء ڪيا ويا آهن ، اسان پنھنجي آخري پساھ تائين رھبر سنڌ سائين جي ايم سيد جي ڏڻل فڪر تحت امن پسندي واري قومي سياست جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 47

محمد خان جي حيدرآباد بدين روڊ تان اھلڪارن حراست ۾ ولي پنھنجي قومپرست سائي روشن ناڪر سان گڏ ھٽ پير بڌي اکين تي پٽيون لڳائي ڪنپي ڪٽي نامعلوم ھنڊ قيد ڪري ڇڏيو ھو جنھن ۾ ھڪ ھنڊ قيد ڪرڻ ڪانھو، وري مختلف ھنڊن تي رکي سخت تشدد جو نشانو بڻايو ويو . جسماني ذھني طور مفلوج ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ويئي ، ڪاڏخوراڪ مقرر وقت تي ڏيڻ بجاء ھڪ وقت مانيءَ ڪرائي وري مارڪٽ ڪئي ويندي ھئي ، جنھن ۾ پنھنجي سائي سميت بيمار پڻ ٿي پيا ھٿاسين پر اسان جو ڪو به علاج جو بندوبست نہ ڪيو ويو . سختي سان قيد ۾ رکي ڪانھو، اسان کي وري گولي قتل ڪرڻ جو چٽي خوف ۾ رکيو ويو ، جنھن جي ڪري اسان کي پاڻ خدشو ھو تہ اسان جي زنده سلامت واپس پنھنجي ٻيارن ڏانھن پھچي نہ سگھندا سين . اسان کي ڪنھن ھنڊ قتل ڪري اھلڪار ڪنھن ھنڊ لاش ڏنڊ ڪري ڇڏيندا . تازو جيئن صدام لاشاري کي بنا ڏوھ جي حراست ۾ قتل ڪيو ويو اسان جو به مستقبل اسان اکين سان اونداھو ڏسي رھيا ھٿاسين ، ماضي ۾ قومي سياست جي ڪري گھرن تي چڑھائيون ڪري پوليس جيڪا اسان سان ناانصافي ڪئي ھئي ان جو به وڏو داستان آهي ، اسان کي پنھنجي گھرن مان اڄ گرفتار ڪرڻ کان اڄ اسان جي گرفتاري ظاھر ڪئي ويندي ھئي پر ھن دفعي اسان کي قتل ڪرڻ جي ارادي سان گرفتار ڪيو ويو ھو. سڄي سنڌ ۾ قومي ڪارڪنن جي احتجاج کانپو، نيٺ اسان کي آڪين تي پٽيون ٻڌي ، ھٿ پيرسن سان ٻڌي 17 ڏينھن بعد ساڳئي روڊ تي ڦٽو ڪري ڇڏيو ويو ھو. راھگيرن ڏٺو ته ڪجھ ڇوڪرا ھٿ پير کولي ۽ اکين تان پٽيون لاٿيون ته اسان پاڻ کي زنده سلامت سمجھي اڇي پنھنجي گھرن ۾ ايسامس جتي 17 ڏينھن کان اسان جي بنا ڏوھ ڪنھي ڪٽي گم ڪرڻ جي بعد مليل رھائي جي ڪري گھر پاتي خوشي ۾ ته ماپيا ۽ امڙن به خوشي ۾ اکين مان لڙڪ لاڙي وڌا . اسان کي اڄان به خدشو آهي ته جيڪي اسان جي خلاف بي سيڪشن ٽائي تي پوليس مقابلي ۽ ڊيوٽي اٽڪا جا الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن ، اهي به داخل ڪيل ڪيس قومپرست سياست تان دستبردار ڪرائڻ لاء ڪيا ويا آهن ، اسان پنھنجي آخري پساھ تائين رھبر سنڌ سائين جي ايم سيد جي ڏڻل فڪر تحت امن پسندي واري قومي سياست جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 48

آصف راھوجو، حبيب خاصخيلي، ڊاڪٽر عمران، ملوڪ ڪوسو ۽ ٻين ڪيئي شاندار ريلي ۽ ڊاڪٽر جرور جي وارڻن آزاد سوشل فورم، شھرين، صحافين، سنڌي ادبي سنگٽ، سول سوسائٽي ۽ جسٽر ڪارڪن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي مظاھرين ڇيرٽ انصاف نہ ٽيئي جي صورت ۾ احتجاج جو سلسلو پوري سنڌ تائين وڌايو ويندو .. ريلي ۾ جسٽر اڱوڻ ڊاڪٽر نياز ڪالاڻي جي اڱ گالہ ڪئي وڃايو ويو نہ قبائلي تڪرار سنڌ جي مفادن ۾ نہ آهن ان ڪري ڏاھ ۽ گاليھين جا دروازا بند نہ آهن پر سڀ ڪان اڳ جوابدار گرفتار ڪيا وڃن ان بعد گاليھين ۽ ٽينڊيون ڏاھ لاء ۽ ڪردار ادا ڪنداسين.. جڏھن نہ جوابدارن جي گرفتاري تائين اسان وارڻن سان گڏ آھيون...

سنڌ جي ننڍن وڏن شھرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙھيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنھن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٽيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي ٻ سنڌي رھن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙھن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا ھيراڪ نمائندا نہ گھرجن، پر جنھن وقت ٻ ڪو حادثو يا واقعو ٽڻي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ ٻ ڏيارينداسين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.
واٽس ايپ 0332-2605671
sindhyarnews@gmail.com

بقايا سنڌيار 01

رھواسين واٻا توانائي جي وزير، ايس ايس پي ڏٽو سميت سمورن وس وارن کان نوٽيس ولي مقامي رھواسين توڙي انھن جي ڇوپائي مال کي امڪاني نقصان کان بچائڻ جورن خلاف ڪاروائي جي گھر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 09

سراج الحق جي اپيل جي اڄ پاڪستان ۾ يوم سا منايو ويو جماعت اسلامي ضلعي گھوٽڪي جي امير جماعت مفتي محمد يوسف مزاري صاحب جي اڳواڻي ۾ آفيس جماعت اسلامي کان ڏھڪي پريس ڪلب ڏھڪي تائين ريلي ڪڍي وئي جنھن ۾ ڪارڪنن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي وئي. ان موقعي تي خطاب ڪندي نائب امير جماعت اسلامي ضلعي گھوٽڪي محترم تشڪيل احمد صديقي، امير جماعت اسلامي گھوٽڪي، محترم مفتي محمد يوسف مزاري ڇيرٽ ٻ پيپلز پارٽي، جي ھر دور ۾ جمھوريت جو ڏنگ ڪري عوامي ميدپت جوري ڪرڻ جا حربہ استعمال ڪندي نظام کي ٻرغمال بڻائي اقتدار ۾ ايندي آهي جيڪو پيپلزپارٽي جي جوري جو وڏو ثبوت ھي ڪراچي جو ميئرشپ وارو اليڪشن آهي جنھن ۾ نڻون لڪ ووٽ وڌي واري پارٽي ڪي ٽن لکن جي ووٽن وڌي وارين نام ناد پارٽي کي شڪست ڏني آهي ھنن ڇيرٽ ته اسين ان ڪي اليڪشن ڪميش پاڪستان ۽ جوڊيشري ۾ چيلنج ڪندا سين اميد آهي ته ڪراچيءَ ڪي حافظ نعيم الرحمان صاحب جي صورت ۾ ڦي ھڪ محب وطن خدمتگار ميئر جي صورت ۾ ملندو

بقايا سنڌيار 10

محمد خان جي حيدرآباد بدين روڊ تان اھلڪارن حراست ۾ ولي پنھنجي قومپرست سائي روشن ناڪر سان گڏ ھٽ پير بڌي اکين تي پٽيون لڳائي ڪنپي ڪٽي نامعلوم ھنڊ قيد ڪري ڇڏيو ھو جنھن ۾ ھڪ ھنڊ قيد ڪرڻ ڪانھو، وري مختلف ھنڊن تي رکي سخت تشدد جو نشانو بڻايو ويو . جسماني ذھني طور مفلوج ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ويئي ، ڪاڏخوراڪ مقرر وقت تي ڏيڻ بجاء ھڪ وقت مانيءَ ڪرائي وري مارڪٽ ڪئي ويندي ھئي ، جنھن ۾ پنھنجي سائي سميت بيمار پڻ ٿي پيا ھٿاسين پر اسان جو ڪو به علاج جو بندوبست نہ ڪيو ويو . سختي سان قيد ۾ رکي ڪانھو، اسان کي وري گولي قتل ڪرڻ جو چٽي خوف ۾ رکيو ويو ، جنھن جي ڪري اسان کي پاڻ خدشو ھو تہ اسان جي زنده سلامت واپس پنھنجي ٻيارن ڏانھن پھچي نہ سگھندا سين . اسان کي ڪنھن ھنڊ قتل ڪري اھلڪار ڪنھن ھنڊ لاش ڏنڊ ڪري ڇڏيندا . تازو جيئن صدام لاشاري کي بنا ڏوھ جي حراست ۾ قتل ڪيو ويو اسان جو به مستقبل اسان اکين سان اونداھو ڏسي رھيا ھٿاسين ، ماضي ۾ قومي سياست جي ڪري گھرن تي چڑھائيون ڪري پوليس جيڪا اسان سان ناانصافي ڪئي ھئي ان جو به وڏو داستان آهي ، اسان کي پنھنجي گھرن مان اڄ گرفتار ڪرڻ کان اڄ اسان جي گرفتاري ظاھر ڪئي ويندي ھئي پر ھن دفعي اسان کي قتل ڪرڻ جي ارادي سان گرفتار ڪيو ويو ھو. سڄي سنڌ ۾ قومي ڪارڪنن جي احتجاج کانپو، نيٺ اسان کي آڪين تي پٽيون ٻڌي ، ھٿ پيرسن سان ٻڌي 17 ڏينھن بعد ساڳئي روڊ تي ڦٽو ڪري ڇڏيو ويو ھو. راھگيرن ڏٺو ته ڪجھ ڇوڪرا ھٿ پير کولي ۽ اکين تان پٽيون لاٿيون ته اسان پاڻ کي زنده سلامت سمجھي اڇي پنھنجي گھرن ۾ ايسامس جتي 17 ڏينھن کان اسان جي بنا ڏوھ ڪنھي ڪٽي گم ڪرڻ جي بعد مليل رھائي جي ڪري گھر پاتي خوشي ۾ ته ماپيا ۽ امڙن به خوشي ۾ اکين مان لڙڪ لاڙي وڌا . اسان کي اڄان به خدشو آهي ته جيڪي اسان جي خلاف بي سيڪشن ٽائي تي پوليس مقابلي ۽ ڊيوٽي اٽڪا جا الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن ، اهي به داخل ڪيل ڪيس قومپرست سياست تان دستبردار ڪرائڻ لاء ڪيا ويا آهن ، اسان پنھنجي آخري پساھ تائين رھبر سنڌ سائين جي ايم سيد جي ڏڻل فڪر تحت امن پسندي واري قومي سياست جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 11

ٽ مونکي منھنجي ڏيرن قتل ڪيو آهي جيڪا ڳال غلط آهي ان ۾ ڪابہ صداقت ناھي. آ زنده آهيان ۽ ھن مھل مان پنھنجي والد جي گھر ۾ رھان پٽي. مونکي ڪنھن به اغوا ناھي ڪيو پوليس آفيسر رمضان ڪند اسان جي جڳھ تي زبردستي قبضو ڪري جڳھ کي تالا لڳائي ڇڏيا آهن ان موقعي تي سھيل مختيار قريشي جيڪو ٽ پوليس اھلڪار اسان جي جڳھ قبائلي ٽو چاھي اسان تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي اسان مٿان سخت تشدد ڪري زبردستي گھر کي تالا ھنيا آهن ھن وڌيڪ چيو ته سجل پوليس کي درخواست ب ڏني آهي پر پوليس سندس خلاف ڪابہ ڪاروائي ڪرڻ لاء تيار ناھي. ھنن اعلي اختيارن کان پوليس اھلڪار رمضان ڪند خلاف ڪاروائي ڪري گھر جي ٽيل قبضو ختم ڪرائي اسان کي تحفظ فراھم ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 12

واري ھر سازش کي ناڪام بڻايو ويندو ڪيٻٽن جام عبدالغفار خان ڏھر خبر موجب ڏھرڪي ۽ پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي ريلي قيادت ريٽائرڈ ڪيپٽن جام عبدالغفار خان ڏھر ڪئي ريلي ۾ پاڪستان سان محبت ڪندڙ ڪاجون منير احمد سومرو حزب الله پتاڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي ريلي ڏھر ھائوس کان ڦيندي جامع مسجد چوڪ تي اختتام پذير ٿي جتي آڱوڻن جام عبدالغفار خان ڏھر، عبدالحنان ڪاجون، منير احمد سومرو حزب الله پتاڻي ۽ ٻين ڇيرٽ ته پاڪ فوج جي خلاف سازش ڪندڙ ھر ھڪ ڏينھن اڄ ڪنھن نہ ڪنھن قانوني ڪاروائي جي ڏبوڪي ٿي رھيو آهي ۽ ھر ھڪ ڏينھن اڄ ڪنھن نہ ڪنھن قانوني ڪاروائي جي ڏبوڪي ٿي رھيو آهي ھن ڪري ڪجھ ماڻھو ڪوڙ ۽ ڪوڙ جي بنياد تي